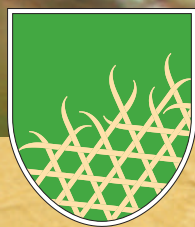

Poština plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

98/ XVIII, januar – februar 2016

Glasilo občine Sodražica

VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
Kakšna naj bo nova strategija za razvoj občin
- 4 AKTUALNO**
O čem so govorili svetniki?
MIR o prostorskem načrtovanju
- 7 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
Tanko o predvolilnih konstruktih
Novakova o pobudah NSi
- 8 NAŠE KMETIJSTVO**
Kako smo kmetovali zadnjih 200 let
- 12 ŠOLA / VRTEC**
Praznovanje samostojnosti in enotnosti
December v vrtcu
Osnovnošolski Prešernovi nagrajenci
- 15 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
V DU znova aktivni
Na obisku pri Blaževi Tinki
- 17 ŽUPNIJA**
Dve desetletji Kluba Kresnička
- 18 ŠEDRŽANKE**
Na razstavi poprtnikov
Specimo »kuhlne«
- 23 OD TU IN TAM**
Miklavževa tradicija se nadaljuje
Glasbena mineštra o zdumarjih
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Za ljubitelje knjig

Foto na naslovnici:
Emil Kodat

Več kot pustna maska

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Pustni torek je pravšnji dan za razvijanje, ali vsaj opazovanje, pristne otroške radosti. To sem srečala že zjutraj, ko sem opazovala otroke v vrtcu – gusarje, vojake, princeske, čebelice, kavboje, gasilce, pike nogavičke ... Vsak je bil drugačen, samosvoj, enkratno, hkrati pa so imeli nekaj skupnega: iz njih so žareli navdušenje, veselje, sreča.

Verjamem, da so si otroci, ki že razumejo pustni običaj, izbrali maske po lastnih željah. Prav je tako, saj je maska, ki si jo nadenemo na ta dan, nekakšen podaljšek naše identitete in zgovorno pričuje o naših željah in sanjah. Zlahka si predstavljam, da svileno krilo princeske pripoveduje o nežnosti, kronica o dostojanstvu in kraljevski naravi tiste, ki si jo je nadela. Da vojaška uniforma ponazarja bojevitost in pripravljenost, da varujejo šibkejše, gusarska oprava pa simbolizira drznost, neustrašnost in raziskovalnega duha. In da različni nogavički in pegice na obrazu male junakinje Astrid Lindgren govorijo o navihanosti in pogumu, da izstopi iz množice. Ob tolikih čudovitih, plemenitih lastnostih in željah, ki jih na ta dan prepoznavam v naših otrocih, se mi samo smeje.

Pomislim, kako dolgo nisem marala pusta. Morda zato, ker sem prezirala popivanje in razgrajanje, ki sta bila neizogiben pojav na pustnih karnevalih. Ali pa zato, ker sem izgubila stik z otrokom v sebi in sem dolga leta nosila masko neke strašno resne osebe, ki ves dan počne same pomembne reči. ☺ Potem so prišli otroci, njihovo pričakovanje in iskreno veselje nad pustnimi običaji, s katerim so odtajali mojo resnobo, da se je spremenila v žuboreč potoček radosti. To je radost, za katero ne potrebuješ alkohola, saj izvira iz čistega, preprostega srca, ki zna uživati življenje takšno, kot je, v njem videti lepe stvari in priložnosti.

Pa vi, ste si letos dovolili otroško veselje ob šemljenju? O čem je pripovedovala vaša maska? Kaj bi si izbrali, če bi bili lahko kar koli? Kaj ste si od nekdaj želeli? Dovolimo otrokom in sebi (tudi skozi pust) prepoznavati, kdo smo in kaj si želimo, in te lastnosti razvijajmo v našem vsakdanu. Dovolimo si biti drugačni, navihani in nasmejani. Dovolimo si delati napake in ga kdaj tudi pošteno polomiti. Dovolimo se razjokati in se potem opravičiti. Sprva bo težko in čudno, saj tega nismo vajeni, potem pa bo v naša življenja počasi, skozi stranska vrata vstopila prečiščena otroška radost. Srečno!

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. april 2016**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

Strategija razvoja lokalne samouprave, 1. del

Piše: Blaž Milavec, župan

Nova vlada pod vodstvom premiera dr. Mira Cerarja se je ob začetku svojega delovanja odločila, da pripravi strategijo lokalne samouprave. Poleg te strategije se je sicer odločila za pripravo strategij na mnogih področjih, kar naj bo temelj za konkretne usmeritve v razvoju posameznega področja. Sam namen in odločitev sta sicer na mestu, saj strategija pomeni postavitev smeri in okvirjev za nadaljnjo pripravo podrobnejših programov, sprejemanje zakonodaje in nižjih pravnih aktov do seveda konkretnega (političnega) delovanja oblasti na zadevnem področju. Vendar je za dobro strategijo potrebno izpolniti predvsem tri kriterije: strokovnost, demokratičnost in uporabnost. Prvi pomeni, da se strategija pripravi s strani izkušenih strokovnjakov, vsebinsko gledano na strokovnih podlagah, izkustvih in spoznanjih. Drugi kriterij predstavlja, da se strokovno pripravljene predloge predstavi zainteresirani javnosti, ki se ji omogoči podajo svojega mnenja in stališč ter tudi kritike. Vse to naj bi se pri pripravi končnega izdelka tudi ovrednotilo: dobre predloge sprejelo in vključilo, slabše pa argumentirano zavrnilo. Končno kriterij demokratičnosti predpostavlja tudi sprejem strategije na demokratičen način. Tretji kriterij – uporabnost, pa predvideva, da se tudi za dokumente strateške narave predpostavlja, da so vsebinsko in procesno uporabni za odločevalce v konkretnih zadevah. To po domače pomeni, da se vodi politika na določenem področju na podlagi strategije in ne, da je nekaj zapisano, potem pa nihče ne ve, kaj s tem početi in se dela naprej, kot da strategije nikoli ni bilo.

V kolikor se bodo pri strategiji razvoja lokalne samouprave v večji meri upoštevali zgoraj navedeni kriteriji, bo imelo tako sprejemanje tudi svoj pomen. Če pa je priprava strategije le odgovor na vsesplošno ihto po spremembah ureditve občin ali celo njihovem preurejanju (zmanjševanju ipd.) pa se upravičeno sprašujemo po utemeljenosti tovrstnega početja. Končno je lokalna samouprava preveč resna stvar, da bi bila podvržena pogromom določenih skupin, ker jim ni všeč ta ali oni župan, ta ali oni občinski svet, občinski uradnik itd. tudi v primeru upravičene kritike, kadar se v občinah dela nepravilno, nezakonito ali negospodarno. Tudi v šolstvu in zdra-

vstvu so nepravilnosti, vendar zaradi tega ne bomo ukinali šol ali bolnišnic. Tako tudi ne moremo kar ukiniti občin ali določene skupine teh občin. To je spoznala tudi naša politika. Danes večji del naše oblasti s predsednikom države na čelu govori o prispevku občin za stabilizacijo razmer v času krize in o pomenu občin pri razvoju države. Končno o tem govorijo tudi konkretna dejstva, ki kažejo ravno obratno od znanega reka nekega, zdaj že bolj ali manj pozabljenega politika, da so v Sloveniji največja rak rana prav občine. Da ne bomo ponavljali tega, kar smo v zadnjih nekaj letih že večkrat pisali, raje pogledajmo, kaj naj bi nam prinesla pripravljajoča strategija lokalne samouprave. Izhodišče tega dokumenta so trije elementi, ki naj bi po strategiji določali lokalno samoupravo pri nas: avtonomija, demokracija in učinkovitost. V tej povezavi pa še dva pojma: decentralizacija in subsidiarnost. Mogoče večini ti pojmi ne predstavljajo kaj pametnega in se sprašujete, v čem je bistvo. Na tem mestu bi želel le podati svoje razmišljanje o navedenih kriterijih in pojmi, na katerih bo pravzaprav slonela nova strategija.

Avtonomija: bistvo vsake samouprave, torej tudi lokalne. V konkretni zadevi ta kriterij opredeljuje razmerje odločevalske moči med državno in občinsko oblastjo in dovoljuje različne izbire v različnih občinah. To pomeni, da se občine v okviru delovanja svojih organov avtonomno odločajo, kako bodo uredile posamezna področja, in da to ni dirigirano s strani države. Žal je danes podoba tega razmerja pri nas v veliki meri ravno nasprotna. Občine imajo pretežno vse določeno s strani države, le v manjši meri jim je prepuščeno, da se same o čem odločajo. Država se v imenu občin tudi pogaja in odloča, ko gre npr. za finančne obremenitve občinskih proračunov. V določeni meri je za zmanjšanje dejanske avtonomije krivo tudi razmišljanje, ki nas hitro potegne, to je o enaki ureditvi povsod po državi na področjih, ki so v pristojnosti občin. V takih primerih bi bilo pač enostavno bolje, da ta področja ostanejo kar v državni pristojnosti. Kadar pa nam neka ureditev koristi, ne vidimo radi, da bi to spreminjali, ker bi želel nekdo poenotiti prakso. O pravi avtonomiji lahko govorimo le tedaj, ko smo pripravljene dopustiti, da so določene

stvari v vsaki občini urejene drugače, če je taka volja v občinah.

Demokracija: to je tisto področje, ki je na eni strani dobro uveljavljeno in uporabljeno, saj je lokalna oblast bistveno bližja ljudem kot državna in se je enostavno težje na dolgi rok delati, da nečesa ne slišiš ali ne vidiš. Na drugi strani pa je na področju sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev še veliko manevrskega prostora. Ljudje danes niso več neuki, ampak zelo osveščeni, zato je modro, da se jih vključuje v procese sprejemanja odločitev, seveda do mere, ko je sodelovanje konstruktivno. Zato je tudi pomembno razmišljati o tem, kako urediti to sodelovanje, da ne bi po drugi strani omogočalo le zaviranje sprejemanja odločitev, ker bi nekdo ta mehanizem skušal izkoriščati za svoje lastne parcialne interese.

Učinkovitost: za razliko od države se moramo pri občinah med prvimi stvarmi spraševati o njihovi učinkovitosti. Tu imajo občine pač naravno prednost, saj so manjše organizacije v marsičem učinkovitejše od velikih aparatov. Na področju naše lokalne samouprave bi bilo po mojem mnenju določene stvari še okrepiti in dati občinam več pristojnosti. Napačen ne bi bil niti razmislek o podaljšanju občinskih mandatov, podobno kot je to urejeno npr. v Italiji, Nemčiji in Avstriji, če omenim le sosednje države, kjer poznajo petleten ter šestleten mandat. Strah pred »večnim vladanjem« enih in istih obrazov pa se lahko odpravi z omejitvijo večkratnega kandidiranja na recimo dva mandata. Tako bi omogočili izvoljenim predstavnikom dovolj časa za izvedbo svojega programa in možnost, da pokažejo svoje sposobnosti, ne da se stalno pripravljajo ali izgovarjajo na volitve. Po drugi strani pa z omejitvijo (pre)večkratnega zaporednega kandidiranja preprečevali eventualno preveliko uzurpiranje oblasti za neke lastne interese posameznih funkcionarjev oziroma vladajočih skupin, v kolikor obstoji strah določenih pred tem.

To je le nekaj misli ob pripravljanju nove lokalne strategije. Navedeno mogoče ni najbolj ključno za posameznega občana neposredno, posredno pa zelo. Bistvo se potem odraža v vsakdanjem življenju, ki ga določajo, če to hočemo ali ne, dobri in

slabi zakoni, dobre in slabe strategije oziroma drugi dokumenti. V tej luči sta zelo pomembna tudi pojma decentralizacije in subsidiarnosti. Oba pojma predstavljata porazdelitev moči, oblasti in pristojnosti od države na nižjo raven. Decentralizacija omogoča, da se sprejemajo določene odločitve ne le v Ljubljani, ampak je to bolj enakovredno razporejeno. To ni pomembno samo zato, da je tako napisano na papirju, ampak zaradi dejstva, da če je razporejeno odločanje, so razporejene tudi koristi in obratno, če je odločanje skoncentrirano, četudi zaradi varčevalnih ukrepov, kar podpiramo vsi, so žal tudi koristi skoncen-

trirane, kar pa nam je manj všeč. Načelo subsidiarnosti pa govori o tem, da naj se na nivoju občin ureja vse tisto, kar so bolj učinkovito sposobne urejati v primerjavi z državo. Ali drugače, da se naj čim več stvari ureja na ravni, ki je čim bližja občanom, pri čemer imajo občani, ki so istočasno tudi državljani, večjo možnost za sodelovanje in soodločanje. Obe načeli sta zelo pomembni v dejanskem življenju. Sta pa tudi temeljni načeli ureditve lokalne samouprave v sodobnih demokracijah v razvitem svetu.

Navsezadnje ni ključno le to, da se napiše strategija kot dokument, ki bo v skla-

du z vsemi načeli, elementi in usmeritvami sodobnega demokratičnega sveta, še bolj pomembno in ključno je to, da bi imeli strategijo, ki bi jo imel večji del javnosti za svojo in da se ne bi kar naprej nekdo izmišljeval, kako kaj ukiniti in kako kaj dodatno ustanoviti. Predvsem pa, da bi bila temelj za dobro lokalno samoupravo, ki bi preko svojega delovanja, organizacije, razvoja in moči omogočila dejansko zadovoljevanje potreb občanov in dolgoročnega uveljavljanja njihovih interesov, pa naj bo to na lokalni (občine) ali morda kdaj tudi na regionalni ravni (pokrajine).

AKTUALNO

Od marca še deveti oddelek vrtca

Piše: Darja Vetrih

Februarja se je Občinski svet sestal na prvi letošnji seji, sicer 9. po vrsti v tem mandatu. Prisotni so bili kar trije gostje, svetniki pa so med drugim odločali tudi o odprtju novega oddelka v vrtcu in imenovali nove člane ustvarjalcev občinskega glasila Suhorobar.

Imenovanje ravnateljice Glasbene šole Ribnica

Občina Sodražica je bila kot soustanoviteljica Glasbene šole Ribnica zaprosena za podajo mnenja o kandidatki za ravnateljico Glasbene šole Ribnica za naslednje mandatno obdobje. Sedanja ravnateljica Majda Kokošinek je edina, ki se je prijavila na razpis za ravnateljico te glasbeno-vzgojne ustanove. Na seji je svetnikom predstavila svoje dosedanje delo in med drugim povedala, da je v Glasbeni šoli Ribnica vpisanih 308 otrok na štirih lokacijah, od tega 35 v Sodražici, kjer se učijo igranja harmonike, klavirja in kitare, od letos dalje tudi tamburice. V Sodražici se poučuje tudi nauk o glasbi, ki je organiziran tako za učence iz Loškega Potoka kot za učence iz Sodražice. Svetniki so po predstavitvi kandidature ravnateljice Glasbene šole Ribnica izglasovali pozitivno mnenje.

Odprtje novega oddelka vrtca pri OŠ Sodražica

Glede na izražene potrebe in pričakovanja staršev otrok, ki tekom šolskega leta iščejo varstvo za svoje malčke, je šola v dogovoru z Občino pričela s postopki za oblikovanje 9. oddelka v vrtcu. Svetniki so načelno soglasje podali

že ob sprejemu proračuna, tokrat pa so obravnavali konkretno vlogo OŠ Sodražica za odprtje 9. oddelka s 1. marcem letos. Gre za začasen oddelek, ki naj bi deloval do 31. 7. 2016 oz. skladno s potrebo, saj je že stalnica, da večina otrok, ki gredo jeseni v prvi razred, zapusti vrtec s koncem julija. Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman je povedala, da je število otrok v vrtcu vedno večje, da je trenutno s 141 otroki polno zasedenih vseh osem oddelkov in da na sprejem čaka še osem otrok. Obrazložila je, da se za 9. oddelek pripravlja začasen prostor v mansardi starega dela vrtca, vsi ostali prostori so namreč zasedeni. Svetnike je tudi seznanila, da kvaliteta tega prostora ni enaka ostalim igralnicam, vendar, ker se rešuje stiska staršev glede varstva njihovih malčkov, upa, da bodo starši pokazali dovolj razumevanja. Župan je povedal, da je bilo glede na demografska gibanja ob načrtovanju prizidka vrtca dejansko praktično nemogoče predvideti, da bo potreba tudi še po 9. oddelku. Takrat se je namreč odpiral 6. oddelek in se je »na zalogo« pripravil prostor še za dva oddelka. Ob tem je še dodal, da se že razmišlja o rešitvah, kako zagotoviti v vrtcu prostor še za kakšno igralnico ter rešiti prostorsko stisko kuhinje.

Sprejem dokumentov Načrt, DIIP in PIZ Razvoja širokopasovnih omrežij

Občina je obudila konzorcij za razvoj odprtega oz. širokopasovnega omrežja. Konzorcij smo sklenili skupaj z Občinami Dobropolje, Kostel, Osilnica, Ribnica ter nosilko projekta Občino Kočevje. Namen konzorcija je skupno kandidiranje na razpis za javna sredstva ter izgradnja zmogljivega širokopasovnega omrežja z javno-zasebnim partnerstvom. Svetniki so sprejeli potrebne dokumente, da se k projektu lahko pristopi, vsebino dokumentov pa je svetnikom predstavil njihov pripravljavec Andrej Drole iz podjetja APR d.o.o. Povedal je tudi, da bele lise, ki bodo predmet sofinanciranja, niso še povsem jasno definirane, saj so odvisne od komercialnega interesa ponudnikov širokopasovnega omrežja. Dokument z belimi lisami resorno ministrstvo še pripravlja, vendar računamo, naj bi bilo tokrat v bele lise zajeto bolj ali manj celotno območje naše Občine.

Novi člani programskega sveta Suhorobarja

Glede na to, da s koncem februarja poteče mandat dosedanjim članom programskega sveta in članicam uredništva Suhorobarja, so svetniki na predlog župana imenovali za naslednje mandatno obdobje nove člane programskega sveta. Uredništvo ostaja v isti zasedbi kot pretekla štiri leta. Za odgovorno urednico so tako svetniki ponovno imenovali Nino Pirc Vovčko, za članici uredništva pa Petro Marn in Darjo Vetrih. Novi člani programskega sveta prihajajo iz različnih interesnih skupin, ki so se odzvale povabilu Občine in podale svoje predloge. Programski svet bodo tako sestavljali: Jasna Janež, Tadej Košmrlj, Ana Modic, Slavka Tanko, Pavle Košir in Jelka Pakiž.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo je organiziral predstavitev »Prostorsko načrtovanje v okviru skupne občinske uprave«

Pripravila: mag. Marija Ajdič Francelj, vodja MIR

Poleg opravljanja nalog občinskega inšpekcijskega nadzorstva in občinskega redarstva v okviru skupne občinske uprave, država v zadnjem času še posebej vzpodbuja tudi skupno opravljanje upravnih in strokovnih nalog na področju

urejanja prostora oziroma prostorskega načrtovanja. V ta namen je MIR organiziral predstavitev z naslovom »Prostorsko načrtovanje v okviru skupne občinske uprave,« ki je potekala 27. 1. 2016 v sejni sobi Občine Ribnica. Predstavitev, ki so se je udeležili župani občin ustanoviteljic in strokovni sodelavci občinskih uprav, so pripravili gostje: Alenka Korpar, direktorica Skupne občinske uprave Spodnje Podravje s sodelavcem Petrom Cafuto, Luka Ivanič, vodja Službe za sistem okolja in prostora z Ministrstva za okolje in prostor ter Damijan Uranker, z Direktorata za prostor, graditev in stanovanja in

ima dolgoletne izkušnje s področja lokalnega prostorskega načrtovanja. Prostorsko načrtovanje je odgovorno in temeljno delovno področje vsake občinske uprave, saj v veliki meri vpliva na ljudi oziroma opravljanje njihovih dejavnosti, zato je bil namen predstavitve predvsem spoznati primer dobre prakse s strani SOU Spodnje Podravje, ki to nalogo opravlja za več občin že vrsto let in na drugi strani še vidik države oziroma pristojnega ministrstva.

Gostje so s svojimi predstavitvami in dolgoletnimi izkušnjami delovanja na področju prostorskega načrtovanja podali odgovore na vsa vprašanja županov in njihovih sodelavcev. Enotni so si bili, da je širitev opravljanja nalog s področja prostorskega načrtovanja v okviru skupne občinske uprave dolgoročno gledano prava odločitev.

Ravno tako so pozdravili tudi idejo, da je predstavitev organizirala ravno Skupna občinska uprava MIR, saj se v praksi pogosto srečujejo ravno z nasprotnimi stališči delujočih skupnih občinskih uprav, ki pogosto zaradi zahtevnosti področja niso naklonjene širitvam nalog na področje prostorskega načrtovanja.

Vsekakor lahko zaključimo, da bi občine ustanoviteljice s tovrstno širitvijo nalog lahko lažje določile cilje in izhodišča prostorskega razvoja občine, rabo prostora in pogoje za umeščanje posegov v prostor ter načrtovale prostorsko ureditev lokalnega pomena. Prav tako pa bi enotno nastopale tudi na nivoju države oziroma pristojnega ministrstva.

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO
OBČIN DOBROPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

Demografska statistika

Pripravila: Petra Marn

V lanskem letu se je v naši občini rodilo 30 otrok – 15 dečkov in 15 deklic.

Če pogledamo število rojstev po mesecih, ugotovimo, da se je julija rodilo 5 otrok, februarja, aprila, avgusta in oktobra po 4, januarja, marca, maja in junija po 2, novembra pa eden.

V letu 2015 imamo 15 prvorojencev (7 deklic in 8 dečkov), 8 drugorojenih (3 deklice in 5 dečkov), 7 tretjerojenih (5 deklic in dva dečka). Objavljamo le imena otrok, katerih starši so dovolili objavo v Suhorobarju. Starši so deklice poimenovali: Aurora, Daša, Iva, Lucia Paula, Neža, Nuša, Stela, Tajda, Tia, Tjaša, Viktorija, Zala in Žana, dečke pa: Andraž, Ažbe, David, Filip, Gašper, Julij, Leon, Luka, Lovro, Mark, Nejc in Tit.

Podatki po vaseh pokažejo, da je bilo 10 otrok rojenih v Sodražici, 4 v Žimaricah, po 3 v Zamostcu in Podklancu, po 2 v Ravnem Dolu, Globeli, Jelovcu in Lipovšici ter po 1 v Zapotoku in Vinicah.

Na tem mestu gre tudi zahvala upokojenkam, ki srčno pletejo copatke, ki jih prejmejo naši novorojenčki ob rojstvu kot pozdrav novemu življenju.

Gasilski kombi nam dobro služi

Piše: Blaž Kovačič, foto: Srečko Benčina

Občina Sodražica je skupaj s PGD Sodražica v letu 2015 kupila gasilski kombi za prevoz moštva. Nabavljeni kombi ima pogon 4 x 4 z namenom, da služi sodraškim gasilcem, Civilni zaščiti Sodražica in drugim potrebam, ki bi se pokazale v občini. Tako ga je letos Osnovna šola dr. Ivan Prijatelj Sodražica prvič uporabila v januarskem sneženju za prevoz otrok z višje ležečih predelov občine.

Otvoritev razstave Plakat miru – Mir povezuje v domu starejših občanov Ribnica

Pripravila: Duška Hočevar Mihelič, Tajnica LK Ribnica

Lions klub Ribnica je kot udeleženec v 28. mednarodnem projektu lions klubov PLAKAT MIRU tokrat združil učence kar štirih osnovnih šol, ki so ustvarjali na temo »Mir povezuje«. Na natečaj je prispelo 79 del učencev iz osnovnih šol Ribnica, Velike Lašče, Sodražica in Loški Potok.

Otvoritev razstave prispelih del na natečaj smo organizirali 18. januarja 2016 v Domu starejših občanov v Ribnici. V

starejših občanov Ribnica in delovni terapevtki, ge. Sergeji Mastnak.

Učenci OŠ Ribnica ter Glasbene šole Ribnica so pripravili kulturni program. Spretno besedo k otvoritvi razstave je prispevala učiteljica likovne umetnosti na OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica, ga. Saša Žust, ki je prisotne nagovorila takole:

»Pred vami so likovna dela osnovnošolcev iz Loškega Potoka, Ribnice, Sodražice in Ve-

Marsikateri izdelek je sad številnih skic, ki so rasle in se spreminjale, dokler niso našle svoje prave oblike.

Ampak trud je poplačan, nastala so likovna dela, ki kažejo veliko srce, talent in znanje.

Mladi umetniki so za podajanje svojih misli prepričljivo uporabili likovno govorico. Njihova razmišljanja so danes še kako aktualna in pomembna, zato je pomembno, da jim prisluhujemo, da jih res vidimo.

S kontrastom med črno-belo-sivino nevtralnih barv in pestrostjo živih barv se zdi, da nas nagovarjajo, naj dobro premislimo o svojih dejanjih in v katero prihodnost le-ta vodijo naš svet. S spretno uporabo prostorskih ključev so nam na ploskvi ustvarili občutek globine, kamor se risba nadaljuje in nas s smejočimi obrazi spodbuja, naj tudi nas poveže mir, da bomo stopili skupaj.

Zračna perspektiva in tehnična dovršenost slikanja s temperami nam približa podobe človeške raznolikosti, kjer na vse nas, kljub razlikam, enako dobrohotno sveti sonce miru.

Svojevrsten pogled, ideje, znanje in dovršena izvedba, vse to so kvalitete razstavljenih likovnih del mladih ustvarjalcev, ki so nam dovolili vpogled v svoja razmišljanja o miru.

Vsekakor menim, da se med avtorji razstavljenih del skrivajo bodoči slikarji, ilustratorji, grafični oblikovalci, arhitekti, kostumografi ... in še mnogi drugi kreativni poklici, skratka likovni ustvarjalci, katerih dela bomo občudovali tudi v prihodnje. In predvsem dobri ljudje, ki imajo moč skupaj in v miru ustvariti lepšo prihodnost.«

V Lions klubu Ribnica smo veseli, da se je na naše vabilo k sodelovanju na natečaj odzvalo tako veliko število mladih ustvarjalcev. Tri najboljša dela po izboru naše komisije so bila že novembra lani poslana na državni nivo lions klubov, od teh je bil med 24 najboljšimi iz vse Slovenije izbran plakat učenke Zale Starc iz Velikih Lašč. Zaključna prireditev PLAKAT MIRU – Mir povezuje bo 9. aprila 2016 v Ljutomeru, tam pa bodo izmed teh 24 del izbrali plakat, ki bo potoval na svetovni izbor.

prejšnjih letih smo imeli prakso, da smo razstavo postavili na eni izmed sodelujočih osnovnih šol, tokrat pa smo želeli iti še korak dlje in izkoristiti priložnost, da povežemo mlade in starejše. Menim, da nam je lepo uspelo in prireditev je potekala v prijetnem medgeneracijskem vzdušju. Predsednica Lions kluba Ribnica ga. Alojzija Zakrajšek je v imenu kluba, v imenu klubske pooblaščenke za natečaj, ge. Tatjane Devjak ter v svojem imenu čestitala ustvarjalkam zmagovalnih del, se zahvalila ravnateljicam in ravnatelju sodelujočih osnovnih šol, njihovim likovnim pedagogom ter vsem sodelujočim mladim ustvarjalcem. Nadalje se je za pomoč pri izpeljavi tako natečaja kot tudi prireditve zahvalila ravnateljici OŠ dr. Franceta Prešerna iz Ribnice, ge. Andreji Modic, likovni pedagoginji iz Ribnice ge. Katarni Drobnič ter za vso pomoč pri organizaciji prireditve g. Bran-ku Gorečanu, direktorju Doma

likih Lašč, ki so imeli zahtevno nalogo. Namreč, razmišljati o miru in svoje misli prenesti v likovno govorico. Veliko truda in časa je stkanih v pike in črte, ki tvorijo podobe pred vami. Veliko znanja in spretnosti se preli-va v potezah čopičev, v sledih barvic, svinčnikov, flomastrov in pastelov, ki prekrivajo liste obešene na stenah okoli nas.

Zmagovalke natečaja od leve proti desni: Ajda Mihelič, OŠ Ribnica, Zala Starc, OŠ Velike Lašče, Tanja Govže, OŠ Sodražica

Bomo spet padli na predvolilno finto?

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Nedavno je, najbrž po nekem naročilu iz ozadja, izbruhnila afera z dodatki za pripravljeno, ki so si jih izplačevali vodilni na nekaterih fakultetah. Po informacijah naj bi ta koncept dodatnih plačil »izumil« tedaj dekan Ekonomske fakultete dr. Dušan Mramor, ki sedaj v Cerarjevi ekipi opravlja funkcijo ministra za finance.

Taka afera je primeren način za mehčanje osebnih ali kolektivnih pogledov in stališč na aktualne razmere. Še posebej to velja za kadre in stranke, ki so odvisni od ozadij, ki so jim omogočili, da so se dokopali do pomembnih političnih funkcij in pozicij. Če slučajno ne izvršujejo njihovih prikritih ukazov ali želja, se jih na tak ali drugačen način odkrižajo.

Da je temu res tako, se je videlo po predčasni končani mandatu Pahorjeve in Bratuškove vlade, po tej poti pa gre tudi Cerarjeva vlada. Vsakič se je začelo vrenje znotraj ene od koalicijskih strank, kar je na koncu pripeljalo do padca vlade. V Pahorjevi vladi je »zavrelo« v Golobičevi Zares, naivna Alenka Bratušek pa je kar sama razklala svojo PS in povzročila razpad vlade. Tedaj ji je najbrž to potezo svetoval Milan Kučan, ki je na vlado prišel na pogovore o DDV. Ta »DDV« drago plačujemo, plačevali pa ga bomo še veliko let. Če pa ti »strici iz ozadja« niso mogli doseči cilja

tako neposredno kot pri Pahorju ali Bratuškovi, so si pomagali z inscenirano afero, kot je bilo to v primeru 2. Janševe vlade, ko so naivni koalicijski partnerji dvignili nosove in odšli iz koalicije. Na koncu, po sodnih postopkih, se je izkazalo, da so Virantova DL, Erjavčev DeSUS in Žerjavova SLS vede ali nevede nasedli konstrukt.

Cerarjeva vlada je sedaj v podobni situaciji kot vlada Alenke Bratušek. Ključnega ministra dr. Dušana Mramorja so obremenili z afero »dodatki za pripravljenost«, ga močno javnomnenjsko in sicer oslabili, stranka je začela notranje razpadati, s čimer so ustvarjeni pogoji, da bodo tisti, ki sta jih vlada in/ali koalicija kljub številnim pomislekom postavili na vrh DUTB in SDH, lažje izpeljali operacije v bančnem sistemu in slabi banki (DUTB) ter pri upravljanju z državnim premoženjem (SDH).

Prve poteze so že vidne. Tajkunski bančnici Faktor banka in Probanka, ki bi že zdavnaj morali v stečaj, nista več v nadzorovani likvidaciji, ampak sta pripojeni DUTB. To pomeni, da bosta ostali pri življenju in še naprej opravljali finančne operacije za tajkunska omrežja.

Tudi Paloma ni bila prodana najboljšemu ponudniku, ampak za bistveno manj družbi, ki je bila vnaprej izbrana. Nacionalnega letalskega prevoznika Adrio Airways pa so najprej dokapitalizirali z nekaj (cca. 4) mio evrov, potem pa prodali za 100.000 evrov nekemu mesec dni prej v davčni oazi ustanovljenemu skladu brez premoženja.

Banka Slovenije in vlada Mira Cerarja to spremljata brez besed, čeprav se sprejete strategije in cilji ne uresničujejo v dobro državnega premoženja in proračuna RS.

Glavno Cerarjevo opravilo v zadnjih tednih je opravičevanje napak in kršitev zakonov, ki so jih storili njegovi ministri Mramor, Makovec Brenčič in drugi.

Pa da ne bo pomote, da sta Mramor in Makovec Brenčič v preteklosti delovala nezakonito, so režiserji igre z novimi obrazi vedeli že davno prej. Praviloma vedno v predvolilnem času lansirajo parolo in glavnega akterja, ki ima diametralno nasprotno reference od promoviranih. Dr. Miro Cerar tudi sam nima brezhibnega etičnega spričevala, čeprav je ravno z etiko, moralo in pravno državo ob pomoči glavnih medijev uspeval v predvolilni kampanji. Pa tudi Jankovič ni in ni bil najboljši menedžer, čeprav so ga za to »ponujali oz. prodajali« na volitvah. Isto velja za Pahorja, tudi on ni nek socialist, če pa so v njegovem obdobju množično rezali socialne pravice.

Po teh aferah Cerarjeve vlade je spet nastopil čas za nov projekt manipulatorjev. Obetajo se nove predčasne volitve, saj je ta ekipa iztrošena, diskreditirana. Svoje je odslužila, čas, ki ga bo še porabila do novih volitev, je izgubljen, cena, ki jo bomo plačali, pa bo spet visoka.

V ozadju se pripravljajo novi izbranci in nove parole, s katerimi bodo nastopali. Na vidiku je nov nateg volivcev. Pozornost ni odveč.

Upam, da smo kot družba dozoreli, da ne bomo spet padli na kakšno njihovo orkestrirano predvolilno finto, s katero nas bodo spet peljali žejne čez vodo.

Vlada brez premisleka zavrnila predloge NSi za nižje davke

Piše: Ljudmila Novak, predsednica NSi

Januarsko redno sejo Državnega zbora smo v NSi pričakovali z optimizmom, da bo vsaj del vladne koalicije imel posluš za predloge o nižjih davkih, s katerimi smo v NSi želeli prispevati k izhodu Slovenije iz krize. Ukrepe za nižje davke smo začeli pripravljati že lani poleti in jih do jeseni preko javne razprave oblikovali v predlog zakona. Tako smo s spremembo zakona o socialnih prispevkih želeli dvigniti neto plače (tistim z

minimalno plačo bi se neto plača dvignila za 50 evrov mesečno), navzgor omejiti plačevanje prispevkov za socialno varnost in znižati obdavčenje božičnice tako, da bi bila enaka obdavčitvi regresa za letni dopust.

Vsi predlagani ukrepi so bili predvideni kot konkretna pomoč ljudem in gospodarstvu, da bi z nižjo davčno obremenitvijo lažje izšli iz krize in kreditnega krča. Žal vladna koalicija zakona v parlamentu ni spustila niti v drugo obravnavo in s tem dokazala, kako malo reformnega naboja premore. Od predvolilnih obljub Mira Cerarja in nje-

gove stranke, da bodo Slovenijo reformirali in postavili na nove etične temelje, tako ni ostalo veliko.

A v Novi Sloveniji se ne predajamo. V pripravi imamo podoben, le še malo obsežnejši paket ukrepov, s katerimi želimo prenoviti slovensko zdravstvo. To je v zadnjem letu doživelo veliko kritik, zaznamovalo pa ga je tudi kar nekaj škandalov. Da so ocene našega zdravstvenega sistema precej črnogledne, pa je krivo tudi dejstvo, da med nami živi čedalje več starejših oseb, ki potrebujejo zdravljenje in dolgotrajno oskrbo. Denarja za zdravstveno varstvo ni

na pretek, prav tako pa je v dani situaciji težko pričakovati nove finančne vire. Zato je rešitev možno najti le tako, da reformiramo sedanji sistem. Vlado in ministrico za zdravje smo že nekajkrat pozvali k pripravi ustreznih rešitev, a resnega odziva ni bilo.

Ker čakanje in stopicanje na mestu ne bo prineslo rešitve, čas pa nam, glede na demografsko situacijo v Sloveniji, ni naklonjen, smo kršćanski demokrati v okviru našega strokovnega odbora za zdravstvo in s pomočjo zunanjih strokovnjakov sami pripravili izhodišča za zdravstveno refor-

mo. Predlagamo predvsem več konkurenčnosti na področju zdravstvenih zavarovanj in bolj pregleden ter prilagodljiv zdravstveni sistem. Rešitev vidimo v tem, da se vsakemu državljanu zagotovi enostaven in hiter dostop do kakovostnih zdravstvenih storitev in dolgotrajne oskrbe - tako doma kot v tujini. Predlog NSi predvideva, da bodo ljudje imeli možnost izbirati, pri kateri zavarovalnici bodo sklenili zdravstveno zavarovanje ter se bodo lahko sami odločali, kje se bodo zdravili. Zavarovanec bo tako lahko izbral izvajalce zdravstvenih storitev

glede na svoje potrebe, kakovost storitev, čakalno dobo, oddaljenost od svojega bivališča ali izvajalčeve reference. Želimo namreč zdravstvo, ki bo dostopno vsem.

Naš predlog zdravstvene reforme je trenutno še v fazi javne obravnave in njene predstavitve strokovni javnosti. Predloge NSi si lahko ogledate na spletni strani www.nsi.si/zdravstvo. Vabim pa vas, da tudi sami aktivno sodelujete s svojim predlogom, pripombo ali kritiko.

NAŠE KMETIJSTVO

Kmetijstvo v Sodražici, 1. del

POGLED V ZGODOVINO

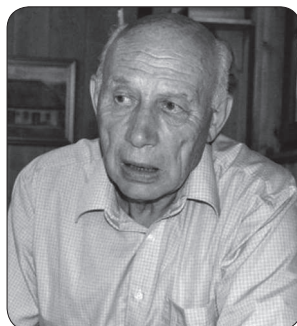
Pripravila: Nina Pirc Vovčko in Ernest Pirnat

Preživetje naših prednikov je bilo dolgo vezano na njihov košček zemlje, v zadnjem stoletju pa smo bili priča hitremu zatonu kmetijstva v naši dolini in njeni neposredni okolici. Je bil propad našega kmetijstva napaka? Kaj se je dogajalo? In kje smo pravzaprav danes?

O dogajanju na področju kmetijstva pri nas v zadnjih 200 letih so za Suhorobarja spregovorili:

Janko Debeljak,
kmetijski svetovalec

Ivan Šega, lastnik Maticove
etno hiše in poznavalec
krajevne zgodovine

Peter Levstek, nekdanji
referent za kmetijstvo Občine
Ribnica, največji kmetovalec
na Gori

Ko je kos zemlje pomenil preživetje

Pred dvesto leti so bili naši kraji del Avstro-Ogrske monarhije in s kmetijstvom so se ukvarjali skoraj vsi prebivalci. V tem času so na našem območju vzpostavili franciscejski kataster – delo so odločno opravili, saj podatki v veliki meri veljajo še danes. »Takrat je kos zemlje pomenil preživetje in ukvarjanje s kmetijstvom je pomenilo, da pri hiši ne bo lakote,« opiše Ivan Šega odnos naših prednikov do zemlje. »Gozd so imenovali tudi zlata valuta, saj si, če je zmanjkalo vsega drugega, vedno imel vsaj kaj posekati. Starši so parcele fizično razdelili med dva ali tri otroke, da je vsak lahko z nečim živel. Tako so nastale majhne in razdrobljene parcele.«

Paša na Travnici gori v organizaciji
zadruga

»V tem času je bilo kmetijstvo logično,« pokomentira tedanje kmetijstvo Janko Debeljak. Na njivah so pridelovali predvsem krompir, pšenico, ječmen, oves, proso pa tudi rž in

ajdo. Od gomoljnic so sadili repo in korenje, od stročnic pa predvsem bob. Deteljo so kot kolobarno kulturo sejali za prehrano živine. Za to obdobje so značilne težke življenjske razmere. O tem priča podatek, da je na začetku 19. stoletja umrla skoraj polovica otrok v starosti do 10 let. Ljudi je bremenilo tudi plačevanje desetine in deželnoknežjih davkov ter tlaka. Hranili so se zelo skromno, večkrat so med njimi kosile tudi razne nalezljive bolezni, kot so koze, kolera in druge. »Kmet takrat ni imel nobenih možnosti niti volje, da bi si pridobil znanje o naprednejšem in bolj donosnem kmetovanju, s katerim bi si lahko vsaj deloma izboljšal svoj gospodarski položaj,« še pove Debeljak.

Razvoj živinoreje in pričetek povezovanja kmetov

Ivan Šega je izbrskal zgodovinski zapis iz leta 1936/37. Avtor Mihajl Vrbič, šolski ravnatelj, piše o tem, kako je okrog l. 1900 v naših krajih potekala prašičereja. Vsako sredo so namreč Hrvatje iz okolice Metlike prignali na trg v Sodražico velika krdela prašičev za prodajo. Gospodinjne in gospodarji iz Sodražice in oko-

lice so si odbrali živali, jih kupili in nato vzredili. Po približno pol leta so jih zopet prodali, trgovci pa so meso nato prodajali v Trstu, Gorici, Puli in Reki. Pozneje, ko so v Ribniški dolini vzpostavili železnico in se je

zgodila prva svetovna vojna, so se razmere obrnile in prašičereja je postopoma popolnoma zamrla. Veliko mladih si je svoj kos kruha iskalo v Ameriki, od koder so domov pošiljali denar.

Janko Debeljak na tem mestu omeni delo in pomen kmetijske zadruge. Leta 1909 je bila z namenom povezovanja in združevanja malih kmetov ustanovljena prva živinorejska zadruga v Sodražici, sledila ji je Kmetijska zadruga Ribnica. S tem korakom so želeli dvigniti proizvodnjo in rejske sposobnosti kmetov. Glavni pobudnik ustanovitve zadruge v Sodražici je bil Franc Bartol, sodraški župan in deželni poslanec, ki je postal tudi prvi predsednik nove zadruge. Uvedli so novo sivorjavo pasmo govedu, ki so jo pripeljali iz Švice, in kupili travnike na Travnici gori, kjer so leta 1920 vzpostavili prvo pašo.

Razcvet zadruge

Delovanje zadruge je bilo zaustavljeno med obema svetovnima vojnoma, vendar so kmalu po drugi svetovni vojni obnovili svoje aktivnosti. Nekaj časa so imeli celo lastno kmetijsko proizvodnjo, zgradili so tudi zadružna doma v Sodražici in v Ribnici.

ci. Zadruga je imela precej močno strojno službo s kmetijsko mehanizacijo in mehanično delavnico, še posebej v zgodnjih 60-ih letih, ko so prišle prve ročne motorne kosilnice. Z njimi je zadruga opravljala košnjo za kmete. Iz kmetijskega strojnega parka se je razvila močna prevoziška dejavnost z lastnimi in kasneje tudi najetimi kamioni.

VIRI

- 100 let KGZ Ribnica, brošura
- J. Debeljak, Podobnosti in razlike življenja in kmetovanja v Loškem Potoku v času nastajanja franciscejskega katastra v začetku 19. stoletja in danes, v začetku 21. stoletja
- J. Debeljak, Konec pridelave mleka v občini Loški Potok

Zadruge v naših krajih so se spoprijemale z različnimi panogami oziroma dejavnostmi. Bile so močno odkupno usmerjene na področju mleka in pitanih govedu ter plemenskih živali. Nekaj časa so odkupovali prašiče, pa tudi izdelke iz dopolnilne dejavnosti, izdelke iz lesa – embalaže, drobne suhorožarske izdelke, les in celo smrečje, saj je imela zadruga v Dolenji vasi in v Sodražici (v prostorih sedanje občine) proizvodnjo eteričnih olj smreke in jelke.

Prihod industrije

Po koncu vojne je nastopil tudi čas izvajanja agrarne reforme. Eden izmed njenih ciljev je bil dati več zemlje kmetom, ki zemlje niso posedovali ali so je imeli premalo. Veliko zemlje je pri tem ostalo v državni lasti. »Tedaj je bila miselnost, da zemlja pomeni preživetje, še zelo prisotna,« pove Ivan Šega. »Ljudje niso hoteli dati svoje zemlje, to je pomenilo greh do družine in tudi greh do prednikov. Nič koliko je bilo preklinjanja in bentenja, ko so jim odvzeli zemljo, da bodo na njej postavili tovarno.«

Pa vendar je z industrializacijo postajal vedno bolj cenjen red in zanesljiv dohodek in vedno več ljudi je upravičeno želelo lažje življenje. Prvi so se v tovarnah zaposlovali moški, nekateri so odšli tudi v Nemčijo, gospodinje pa so doma skrbele za dom, otroke, ostarele družinske člane in kmetijo. Večkrat so oddajale mleko v zbiralnice, ki jih je organizirala zadruga, in tako prispevale svoj delež k družinskemu proračunu.

»Kmečko delo je postajalo manj cenjeno in kmetje so veljali za nevedne,« še po-

Kmetijska razstava v Sodražici 1936

komentira Ivan Šega. Od tod izhaja tudi rek *Ti si pa res en kmet.*« Peter Levstek doda: »Večina ljudi je kmetovanje opustila, ker v njem ni videla nobene možnosti več. Delovno mesto na kmetiji je dalo dosti nižji dohodek, kot pa si ga dobil, če si bil zaposlen.« Poleg rednega dohodka je delovno mesto pomenilo dodatne ugodnosti, med drugim urejeno socialno in zdravstveno zavarovanje zaposlenih.

Umik kmetijstva

»Razvoj je potekal naprej,« opiše dogajanje zadnjih desetletij Janko Debeljak. »Mladi so se šolali, pridobili zaposlitev, starejši so vzdrževali kmetijo, s staranjem izgubljali tudi moč, tehnološke in ekonomske zahteve so se povečevale, posledica pa je bila počasno in vztrajno opuščanje kmetovanja.« Leta 1991 je bila zadrugi zakonsko odvzeta strokovno-pospeševalna, sedaj svetovalna in selekcijska služba, in danes se je zaradi tega, pa tudi zaradi izrazitega upadanja kmetijske dejavnosti, preusmerila na druga področja. Kmetijstvo predstavlja v skupnem prometu zadruge le še 12 %.

Tako nizek odstotek presenetli, vendar ga Debeljak pokomentira tako: »Brez sprememb ni razvoja. Če hočeš, da se družba razvija, se mora, pa naj se sliši še tako kruto, znebiti kmetijstva. Tega ni treba objokovati. Zgodovinsko gledano je bilo nujno, da se je kmetijstvo umaknilo in je prevladalo gospodarstvo. S tem se je namreč dvignila kakovost življenja in so se izboljšale ekonomske razmere. Če bi vztrajali v preteklem stanju, bi si zavedno ali nezavedno nižali standard.«

Prihodnjič si podrobno ogledamo izhodišča našega kmetijstva danes in hkrati iščemo smernice za prihodnost.

Narava v vrtu ali vrt v naravi?

Piše: Sandra Pintar, mag. inž. kr. arh., ilustracija: Mollison

Večina nas že težko pričakuje pomlad ter bolj tople dneve. Že vsaka sprememba, ki jo opazimo, bodisi telohi ali navadni mali zvončki na vrtu, nam pričarajo veselje, da končno prehajamo v drugi letni čas. Če naravo dobro opazujemo, ugotovimo, da se odvija mnogo več procesov kot le menjava letnih časov. Nekatere naravne procese je mogoče posnemati in jih prenesti v vrtni prostor. Vrt tako postane sonaraven, je v skladu z naravo, njegovo delovanje vpliva na uravnotežen sistem ter biotsko raznovrstnost.

»PROBLEMATIČNI« PREDELI SO LAHKO PREDNOSTI

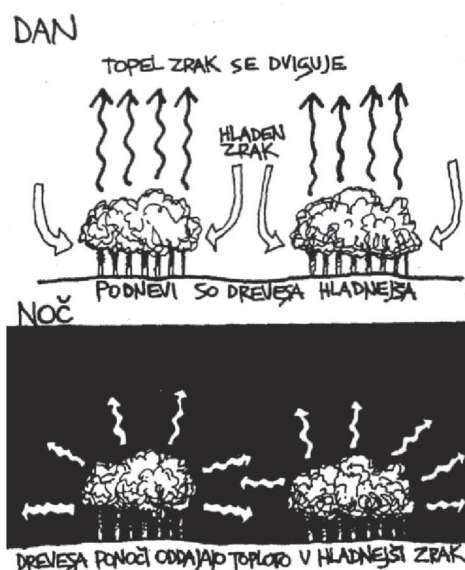
Pri načrtovanju sonaravnega vrta je pomembna prilagoditev danim mikro in makro razmeram (med prve spadajo pH zemlje, trenutna vegetacija, položaj in oblika zemljišča, skalnata področja, nagibi zemljišča, suhost oz. vlažnost, med druge pa podnebne lastnosti, smeri vetra, osončenost itd.). Glede na dane razmere je mogoče določiti različne programske sklope.

Nekateri »problematični« predeli vrta imajo lahko prednosti in potenciale ter večjo možnost urejanja, če dane lastnosti zemljišča preiščeno uporabimo. Kako?

- Če imamo na vrtu izredno **sušne predele**, so ti lahko primerni za zelišča, ki dobro uspevajo v takih razmerah. To so timijan, majaron, žajbelj, sivka itd.).
- **Pobočje** velikokrat ostane prazno in neizkoriščeno, vendar je lahko tako področje primerno za terasni vrt (število nivojev je odvisno od površine). Terasne površine postanejo izredno uporabne, če jih zasadimo npr. s sadnim grmičevjem, sadnim drevjem ali zelenjadnicami. Za enostavno prehajanje med terasami so primerne stopničaste poti. S terasami se poveča tudi uporabna površina zemljišča ter se zmanjša možnost erozije (zdrsa zemljine) zaradi teras samih ter učvrstitve zemljine s koreninskim sistemom zasejanih rastlin.
- **Skalnat teren** predstavlja področje za ustvarjanje toplega mikroklimatskega predela. Skale, kamni, skalne razpoke predstavljajo mesto toplotne akumulacije. Čez dan se toplota skladišči, ponoči pa se postopoma sprošča ter oddaja v okolico. Če imamo npr. prvo leto zasejane sadne grmovnice, oddajana skalna toplota zmanjša možnost zmrzali oz. pozebe, pripomore pa tudi k boljši letni rasti.
- **Mokriščni predeli** se lahko uporabijo za urejeno vodno območje, kot je manjši ribnik, ki ima tudi estetsko vrednost vrta in prispeva k boljši biotski raznovrstnosti. Ribnik lahko naseljujejo določene vrste

rib, ki so primerne za stoječe vode, ter obvodne rastline, kot so vodne perunike (*Iris pseudacorus*), vodna meta (*Mentha citrata*), navadni trst (*Phragmites australis*). Ribnik bo postal tudi bivališče nekaterim žuželkam, kot so kačji pastirji, metulji itd.

- Če imamo na vrtu **kislo prst**, lahko to izkoristimo za gojenje ameriških borovnic (*Vaccinium corymbosum*), brusnic (*Vaccinium vitis-idaea*) ter okrasnih grmovnic, kot so azaleje, kamelije, hortenzije.
- Nekatera **hladna področja** je mogoče narediti bolj topla z zasaditvijo vrst dreves, kot so javorji in katalpe, ki tvorijo večje krošnje. Ustvarimo lahko t. i. sončno past, ki je način zadrževanja sončnega sevanja. Čez dan drevesa sprejemajo sončno energijo, ki jo akumulirajo krošnje, saj imajo listnate drevesne vrste večjo zmožnost nalaganja toplote v krošnje. Čez dan hladen zrak ostaja pod krošnjami, ponoči je proces ravno obraten, saj akumulirana toplota iz krošenj prehaja v hladnejši zrak in ga segreva. Zato je v nočnem času okoli drevesnih krošenj vedno topleje kot na območjih, kjer ni dreves. Sončna past je posnemanje delovanja gozda, kjer je že na gozdnem robu mogoče zaznati spremembo temperature med dnevom in nočjo.

terrazone

Krajinska arhitektura
info@terrazone.si
www.terrazone.si

EKOLOŠKO PA PIKA!

Imeti sonaravni vrt pomeni, da imamo ekološki pristop tudi pri upravljanju. Pri tem velja osnovno pravilo, da je vse, kar uporabljamo, naravnega izvora. Vnašanje umetnih gnojil, kemičnih sredstev za zatiranje plevela ter ostalih agresivnih pripravkov nikakor ne sodijo v zunanji bivalni prostor. S tem se ruši naravno ravnovesje živalskih in rastlinskih združb, predvsem pa ne koristi našemu zdravju. Pogosto se zgodi, da imamo v vrtu preveliko populacijo nezaželenih vrst žuželk, npr. preveč listnih uši, ker primanjkuje naravnih plenilcev, ki se z njimi prehranjujejo. V tem primeru primanjkuje pikapolonic, tenčičaric, trepetavk, strigalic itd. Vrt je v ravnovesju takrat, ko ima vsaka vrsta svojega naravnega plenilca. V zadnjem času se v vrt pogosto umeščajo žuželčniki, ki so bivališča koristnim žuželkam. O tem, katere so tiste rastline, ki privlačijo koristne žuželke in odvrčajo nezaželene, ter o tem, katere rastline koristijo drugim rastlinam, bo več napisanega naslednjič.

Včasih so nam pri določevanju zemljišča v pomoč indikatorske rastline, ki so odlične pokazateljice talnih in okoljskih razmer na zemljišču. Rastline, kot so navadni trst (*Phragmites australis*), navadno ločje (*Juncus effusus*), šaš (*Carex sp.*), kukavičja lučca (*Lycnis flos-cuculi*), širokolistni rogoz (*Typhalatifolia*) itd., so indikatorski kazalci slabše odcednih ter rahlo močvirnih tal.

Med slovenskih čebelarjev je varno živilo

Pripravili: mag. Andreja Kandolf Borovšak in Nataša Lilek, ČZS, JSSČ

Znano poreklo in način pridelave hrane sta lastnosti živila, ki jima osveščeni potrošniki iz dneva v dan namenjajo večjo pozornost. Izrednega pomena za ohranjanje našega zdravja in dobrega počutja je prav uživanje lokalno pridelane hrane iz domačega okolja. Takšna živila pridejo tako rekoč neposredno na naš krožnik in niso izpostavljena dolgim transportnim potem, zaradi katerih izgubljajo svojo biološko vrednost. Zaradi kratkih transportnih poti se v živilih, predvsem v sadju in zelenjavi, ohranijo vitamini in ostale bioaktivne snovi, ki krepijo naš organizem in so tudi življenjskega pomena za naše telo.

Kakovost čebeljih pridelkov se z dolgiimi transportnimi potmi in nepravilnim skladiščenjem poslabšuje, zato je najbolje, da jih uživamo čim bolj sveže in iz domačega okolja. Kratke transportne poti predstavljajo tudi manjše obremenitve za naše okolje glede sproščanja toplogrednih plinov, ki nastajajo zaradi dolgih transportov hrane. Uživanje živil iz tujega okolja poveča tudi tveganje za pojav alergij, ki so v zadnjem času v porastu tako pri odraslih ljudeh kot tudi otrocih. Ker imamo v Sloveniji iz-

redno nizko oskrbo s hrano, z uživanjem lokalno pridelanih živil izražamo tudi podporo lokalnim proizvajalcem oz.

domačemu gospodarstvu, saj prispevamo delček k ohranjanju delovnih mest in poseljenosti na podeželju. Uživanje domače hrane je neposredno povezano tudi z varovanjem in ohranjanjem okolja.

Ustrezno naravno okolje je predpogoj tako za življenje ljudi, živali kot tudi za pridobivanje hrane. Velikokrat zaradi onesnaževanja okolja slišimo o pomorih čebel. Čebele so prvi indikatorji onesnaženosti okolja. Premalo se zavedamo, da je vsaka tretja žlica hrane po vsem svetu odvisna od oprave čebel in da so čebele v naravi nepogrešljiv člen v verigi pridelave hrane. Zagotoviti potrošniku kakovostno in varno živilo je poglobitnega pomena pri ohranjanju zaupanja in pridobivanju novih uporabnikov čebeljih pridelkov, česar

se čebelarji dobro zavedamo. Čebelarji se z ustreznimi postopki čebelarjenja z upoštevanjem dobre čebelarjske prakse in ustrezne tehnologije čebelarjenja trudimo ohraniti kakovost medu takšno, kot jo pridelajo čebele v panju. Čebelarimo v skladu s Smernicami dobrih higienskih navad v čebelarstvu, ki so osnovane na načelih sistema HACCP in zagotavljamo sledljivost. Na nalepki za med je poleg točnega izvora medu označen tudi poln naslov čebelarja, ki je med pridelal. To je velika razlika od označb medu, ki so opredeljeni kot »mešanica medu držav, ki so ali niso članice ES«. Rok uporabe medu je lahko zelo dolgotrajen, če je med skladiščen v ustreznih razmerah. Med, ki je shranjen na toplem, veliko hitreje izgublja svojo vrednost.

Kakovost medu ogrožajo zlasti dolgotrajni prevozi na velike razdalje in skladiščenje v neustreznih razmerah. Med in drugi čebelji pridelki slovenskih čebelarjev pa pridejo v naše roke tako rekoč neposredno iz čebeljega panja, zato je ohranjena tudi njihova kakovost. Kakovost nadziramo tudi z vsakoletnimi analizami v internem laboratoriju na ČZS. Tudi varnosti čebeljih pridelkov vsa leta namenjamo veliko pozornosti in ni odveč podatek, da je bilo v zadnjih desetih letih na ostanke kemijskih sredstev analiziranih preko 1.200 vzorcev medu. Rezultati pa v vseh analiziranih primerih kažejo, da varnost medu pridelanega v Sloveniji ni ogrožena. Da svojim potrošnikom zagotavljamo še višjo kakovost in dodatno kontrolo medu, ki ga pridelujemo v Sloveniji, se čebelarji združujemo v kakovostne sheme kot so Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, ter kakovostni shemi zaščitenege geografskega porekla Kočevski gozdni med, Kraški med in med iz ekološke pridelave.

V Sloveniji pridelan med je glede na izsledke interne kontrole kakovostno in varno živilo, priporočamo uživanje čebeljih pridelkov iz lokalnega območja z znanim poreklom in od domačega pridelovalca.

LIONS KLUB
RIBNICA

Lions klub Ribnica
ob sodelovanju občin
Ribnica, Sodražica, Loški potok in Velike Lašče
organizira

DOBRODELNI KONCERT

za nakup defibrilatorjev v okviru akcije
Pomagajmo za življenje

Nastopajoči: Prifarski muzikantje, Tamburaški orkester Sodražica,
Ljuba Jenče, Nonet Vitra, Folklorna skupina Grmada, Folklorna skupina
Velike Lašče, koncert povezuje Medard Pucelj

12. marca 2016 ob 19. uri
v Športnem centru Ribnica

Cena vstopnice: 10 EUR,
osnovnošolski otroci brezplačno

Prodaja vstopnic: prodajna mesta Eventim (Petrol ...), na lokaciji prireditve 12. 3. 2016 od 17. ure dalje.

Občinska prireditev ob Dnevu samostojnosti in enotnosti

Zapisala: Mojca Šilc, koordinatorica prireditve; foto: Katarina Zbačnik

V torek, 22. decembra 2015, se je na odru športne dvorane Osnovne šole Sodražica odvila prireditev ob Dnevu samostojnosti in enotnosti. Praznično vzdušje, ki nas je spremljalo med božično-novoletnimi prazniki, so nam pričarali nastopajoči: učenci razredne stopnje, pevci otroškega in mladinskega zbora OŠ Sodražica, plesalci plesne šole Bolero, mažoretke in povezovalci: Petra Govže, Lana Matelič in Nejc Vetrih.

Številne obiskovalce, ki so se udeležili prireditve, je v uvodu nagovorila učiteljica slovenščine Tadeja Topolnik.

Himno so zapeli učenci mladinskega pevskega zbora, ki so se nam v nadaljevanju pod vodstvom Teje Tegelj predstavili še s pesmijo *Drevo božičnih praznikov* in *O, kako je to mogoče*. Na klavirju jih je spremljal učenec Vid Marolt. Mlajši učenci iz otroškega pevskega zbora so nam zapeli pesem *Tisoč iskric*.

En del prvošolcev nas je popeljal na južni tečaj in nam pokazal, kako tam plešejo in rajajo pingvini. Živali iz 1. a razreda pa so nam pokazale, kako v gozdu izberejo in okrasijo božično drevo. Dramatizacijo so sklenili s pesmijo in nam voščili srečo in radost.

Drugošolci so se predstavili s točko *Ples snežink* in nam vsaj tako pričarali nekaj snega, o katerem zunaj takrat ni bilo ne duha ne sluha.

Učenci iz tretjega razreda so »zarepali« in zapeli pesem *Ujeti se ne dam*, ki so jo slišali na predstavi Društva za boljši svet z istoimenskim naslovom.

Učenci podaljšanega bivanja iz petega razreda so se predstavili z glasbeno točko *Slovo*, v kateri so združili tako petje in ples kot tudi igranje na preproste instrumente.

Najmlajši plesalci plesne šole Bolero so zaplesali v točki Pleši,

malo starejši pa v točki *Dance with me*. Mažoretke so se predstavile s tremi točkami – *Jelenček Rudolf*, *Zaspanček* in *Hip-hop*.

Prireditev so sklenili učenci četrtega in petega razreda, ki obiskujejo predmet umetnost. Zaigrali so nam kratko predstavo

Priprave na božič, ki se je končala z instrumentalno izvedbo pesmi *Sveta noč*. Medtem ko so učenci Lovro, Maja in Julija pesem igrali na violini in kitari, so se ostali nastopajoči v tej predstavi prijeli čez rame in nam tudi na tak način prikazali enotnost, ki je bila rdeča nit celotne prireditve. Glavna igralca – Miličica Đorđević iz petega razreda in Jan Gašper Vidrih iz šestega – sta to nit s posameznimi

prizori vlekla od samega začetka prireditve, ko še nista vedela, kaj dan samostojnosti in enotnosti sploh je, do konca, ko sta skupaj ugotovila, da je vse, kar potrebujemo za doseg sanj enotnost, pri kateri pa ne smemo izgubiti svoje samostojnosti.

Če želiš si boljši svet,
ali to, da bi bil sprejet:
stopi skupaj, da dosežeš sanje,
skupno delo te popelje vanje.
S prijatelji in družino ne boj se biti eno
in vse bo hitreje urejeno!

Koledar dogajanja v knjižnici Miklova hiša

- torek 23. 2. ob 19. uri: predstavitev slikanice Benjamin avtorice Sonje Pucer
- torek 8. 3. ob 19. uri: glasbeno-literarni večer ob dnevu žena
- sreda 16. 3. ob 19. uri: predavanje Alenke Rebula, Dotik življenja
- torek 22. 3. ob 19. uri: potopisno predavanje Majde Ilc Hussein, Palestina nekoliko drugače
- torek 5. 4. ob 19. uri: potopisno predavanje Petre Draškovič, Altaj

Praznični vlak v vrtcu

Piše: Dragica Lovšin, dipl. vzgojiteljica predšolskih otrok; foto: Katarina Žagar

Pomočnica ravnateljice, ga. Katarina Žagar je v svojem nagovoru na prireditvi, ki smo jo pripravile strokovne delavke vrtca, dejala: »Vlak časa je kar švignil mimo pomladi, poletja, jeseni in že smo na zadnji postaji v letu – zimi in v mesecu decembru. Vsi si želimo, da bi tu malce postal, da bi se za daljši čas ustavil v tem čarobnem času.«

Praznični vlak je v našem vrtcu meseca decembra zares postal kar nekajkrat. S seboj je pripeljal učence glasbene šole, ki so nam pričarali pestro glasbeno doživetje. Prisluhnili smo različnim instrumentom in z velikim aplavzom nagradili nastopajoče. Vlak je odhitel in komaj smo čakali na njegov naslednji prihod. Tokrat nam je pričaral čudovito doživetje z glasbenimi uganjami, ob katerih smo spoznavali zanimive

male instrumente. Pod vodstvom ge. Marjanca Korošec, ki je glasbene ustvarjalnice pripravila, smo tudi veselo zapeli.

Otroci so v ustvarjalnih dopoldnevih izdelali lučke, ki so osvetlile pot vlakom, da je našel naslednjo postajo pred našim vrtcem. Iz njega so stopili škratki, ki so nam pričarali glasbeno pravljico. Ob plesu snežink, ki so se nežno vrtele naokrog, je Babica Zima

v svoji ledeni koči predla snežni puh. Prijazna, kot zna biti samo ona, je pomagala prezeblim živalim, podarila jim je tisto, kar so najbolj potrebovale – topel kožuh. Po zaključku glasbene pravljice so se otroci, star-

ši, vzgojiteljice in drugi obiskovalci pogreli s toplim čajem in posladkali z medenjaki, ki so jih v dopoldanskem času pekli otroci starejših skupin z vzgojiteljicami. Lučke pa so vsem osvetljevale pot domov, ko so polni vtisov odhajali.

S prazničnim vlakom pa se je do nas pripeljal tudi plesni učitelj Tilen. Prijazno nas je povabil s seboj in skupaj smo se odpejali na plesno rajanje. Ob plesnih korakih smo se dodobra razgibali – vsi, od najmlajših Mravljic do najstarejših Levčkov. Prav vsem nam je rajanje kar prehitro minilo.

Na prazničnem vlakom je bila tudi ga. Anica Mohar, knjižničarka, ki nam vedno pripravi posebno pravljичno doživetje. Seveda nas je z vlakom obiskal tudi dedek Mraz, ki je s seboj pripeljal darila za vse ot-

roke našega vrtca. Spremljal ga je škrat Lenko, ki pa je bil precej nagajiv. Z veseljem je rajal in zapel z otroki.

Vožnja z decembrskim vlakom se je zaključila s prazničnim kosilom. Ob zdravici smo si vsi zaželeli, da bi nas vlak v prihajajočem letu še večkrat obiskal in nas popeljal v pravljичni svet, ki ga imamo vsi tako radi.

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC PRI OŠ DR. IVAN PRIJATELJ SODRAŽICA za šolsko leto 2016/2017

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica objavlja razpis za vpis predšolskih otrok v vrtec za šolsko leto 2016/2017 (vpis z dnem 1. 9. 2016).

Obrazci **Vloga za vpis** otroka v vrtec so na voljo v vrtcu, v tajništvu šole in na šolski ter vrtčevski spletni strani pod rubriko Dokumenti/Obrazci.

Izpolnjene obrazce za vpis oddajte v tajništvo šole v času razpisa od 18. 2. 2016 do 31. 3. 2016.

V primeru, da bo prijav za sprejem otrok v vrtec z dnem 1. 9. 2016 več kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala Komisija za sprejem otrok. Staršem, ki ste vlogo za sprejem s 1. 9. 2016 oddali pred razpisom, vloge ni potrebno pošiljati ponovno.

Starši boste o sprejemu otroka v vrtec pisno obveščeni do konca meseca junija 2016.

Dodatne informacije lahko dobite osebno v tajništvu šole in v enoti vrtca ali na telefonski številki: 01 83 50 550 (tajništvo šole) in 01 83 50 565 (vrtec).

Ravnateljica:
Majda Kovačič Cimperman, prof.

Na OŠ Sodražica smo podelili šolske Prešernove nagrade

Piše: Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica; foto: Tina Zobec Pirnat

Na Osnovni šoli dr. Ivana Prijatelja Sodražica smo se v petek, 5. februarja, poklonili Prešernu in drugim kulturnim ustvarjalcem, ki v letos slavijo okroglo obletnice. Spoznavali smo slovenske ustvarjalce pesmi in besedil, ki so se prepletala z glasbo in pokukali v besedno ustvarjalnost Antona Martina Slomška, Josipa Stritarja, Dragotina Ketteja, Ivana Cankarja, Srečka Kosovela, Daneta Zajca in Miroslava Košute. Pripravili smo zanimivo kulturno prireditev ob sodelovanju učencev šole, učiteljic ter glasbenih gostov.

Kulturni program tokratne prireditve so sooblikovali recitatorji od tretjega do devetega razreda, člani mladinskega pevskega zbora s korepetitorko Nejo Debeljak, učenci devetega razreda – letošnji nagrajenci, kot gledališki igralci, učenci Glasbene šole Ribnica – na klavirju Eva Adamič, Zara Kordiš in Anja Adamič, na harmoniki Tilen Zajc, na kitari Ela Maxine Košir ter na violini Nina Novak pod mentorstvom E. Metelko, S. Marinković, I. Vlašić in D. Eyerja.

Prireditve je tokrat obogatila profesorica šole Katarina Valentič, ki je zapela uglasbeno Kajuhovo pesem skladatelja Rada Simonitija z naslovom Preveč je sreče ob klavirski spremljavi učenca Vida Marolta.

Koordinatorice tokratne prireditve, ki so poskrbele za celotno podobo dogodka, v katerem so si sledile recitacijske, pevske, instrumentalne ter igralske točke so odlično sodelovale z učiteljicami razredne stopnje in slavistko, da je bil program pester in bogat. Slavnostno prireditev je obogatil in slovesno zaključil Tamburaški orkester Sodražica s tremi slovenskimi skladbami.

Na prireditvi smo že desetič podelili ŠOLSKE PREŠERNOVE NAGRADE našim najuglednejšim kulturnim ustvarjalkam in ustvarjalcem devetega razreda. S svojo ustvarjalnostjo so pustili poseben kulturni pečat šoli in kraju. Priznanje šole in knjižno darilo je skromen znak zahvale za sodelovanje na šolskih, občinskih in drugih kulturnih prireditvah v vseh devetih letih šolanja.

Šolsko kulturno dogajanje vsako leto spremlja tudi razstava v avli šole, ki je zaključek projekta, ki teče v prvi polovici vsakega šolskega leta. Namen šolskih projektov je približati otrokom slovenstvo in kulturo nasploh, da jo bodo doživljali kot žlahtno in neprecenljivo vrednoto. Letošnji tradicionalni ustvarjalni projekt je bil posvečen SLOVENSKIM GRADOVOM IN GRAJSKI LIRIKI od 12. do 18. stoletja. Učenci so spoznavali gradove skozi zgodbe, ki so nastajale na posameznih gradovih. Vedenje o tej temi so oplemenitili grajski motivi, izraženi v ljudskih in avtorskih pesmih. V sklopu projekta pa so nastali tudi izjemni likovni izdelki učencev od 6. do 9. razreda.

Učenci so reševali likovne probleme v različnih likovnih tehnikah. Šesti razred je ustvarjal s pestrimi, manj pestrimi in ne pestrimi barvami, sedmošolci so ustvarjali v barvni harmoniji, osmi razred je likovno nalogo reševal s prostorskimi ključi in deveti razred je slikal iz zračne perspektive. Projekt sta vodili knjižničarka Jelka Dežman in profesorica likovne umetnosti Saša Žust. Vse izdelke je komisija ocenila. Avtorje najboljših izdelkov in del bomo nagradili z obiskom kulturne prireditve v slovenski prestolnici. Udeležili se je bodo najizvirnejši ustvarjalci.

NAGRAJENCI TOKRATNEGA PROJEKTA SO:

- iz 6. razreda: Črt Arko, Ema Jakopin, Anej Kuhelj, Ana Perušek in Anže Žlindra.
- iz 7. razreda: Aljaž Adamič, Eva Barbara Adamič, Karin Arko, Žiga Čampa, Aneja Kavov, Zara Kordiš, Ela Maxine Košir in Vid Petrič.
- iz 8. razreda: Miha Benčina, Teja Car, Lenča Debeljak, Špela Levstek, Vid Marolt, Daša Matelič, Nik Šega in Tilen Zajc.
- iz 9. razreda pa Tanja Govže, Tareq Hussein, Zoja Lovšin, Viktorija Pakiž in Max Vesel.

ŠOLSKE PREŠERNOVE NAGRADE SO PREJELI:

Žiga Arko, Tanja Govže, Tareq Hussein, Ana Krulič, Matevž Mihelič, Florijan Kljun, Zoja Lovšin, Viktorija Pakiž, Niko Pirc in Max Vesel.

August Rodin je zapisal:

»Za umetnika je vse lepo, njegov prodirljivi pogled odkriva v vsakem bitju in v vsaki stvari notranjo resnico, ki seva skozi obliko. In ta resnica je lepota sama.«

Želim, da bi vsi znali to lepoto poiskati in doživeti prav vsak dan, tudi na kulturni – Prešernov dan.

Novice iz Društva upokojencev Sodražica

Zbira in piše: Cvetka Vesel, fotografira: Štefka Joras

ŠTEFANOVANJE

Piše: Milka Gornik

Zaključek leta je lepo preživeti v prijetni družbi. V DU Sodražica tradicijo druženja ob koncu leta ohranjamo že vrsto let. Tudi tokrat se je tista najbolj poskočna skupina upokojenk in upokojencev zbrala na štefanovanju pri Miklavčiču na Velikih Blokah. Za dobro voljo je skrbel naš stalni glasbenik Modic z igranjem in prepevanjem domačih viž. Večer so nam polepšali še fantje iz skupine Tomaža Rota, ki so samo za nas zapeli nekaj pesmi. Tudi družabnih iger ni manjkalo. Splačalo se je potruditi, kajti zmago-

valca je čakala nagrada. Pripravili smo tudi bogat srečelov s praktičnimi in vrednimi nagradami. Večer je tako minil v dobrem razpoloženju in se končal v prepričanju, da vsi potrebujemo druženja in zabavo.

OBISK NAŠIH OBČANOV V DOMOVIH ZA STAREJŠE

Naš najstarejši pesnik Ciril Zlobec, ki je lani praznoval 90. rojstni dan, je v eni od svojih zbirk zapisal:

Čez rob življenja čas me že odriva, / a mu kljubujem, ni še konec dneva. / Življenju in času še bom kljuboval. / Doklej? Srce počasi dogoreva.

Leta bežijo hitreje, kot si želimo. Kljub temu se ne smemo predati malodušju in obupu. Živeti je treba polno življenje in izkoristiti čas, ki ga imamo. Drugega ne bo več. In ravno praznični čas je bil priložnost, da smo se bolj povezali s tistimi, ki jih imamo radi in obiskali vse tiste, ki so se razveselili našega obiska.

Prav v dneh pred prazniki smo se prostovoljke odpravile na obisk naših občank in občanov, ki bivajo v domovih za starejše. Oskrbovanci domov so obiskov vedno veseli, pravijo, da je vsak dobrodošel, posebno pa tisti, ki prihajajo iz domačega okolja. Najobčutljivejši so bolniki, ki jih je bolezen priklenila na posteljo. Iz naše občine prihaja v domove za starejše vsako leto več onemoglih, ker ne zmorejo samostojnega

življenja. Ravno ti so najranljivejša skupina naših občanov. Obiskali smo vsakega posebej, vsakemu posebej smo prebrali voščilnico, ne glede na to, ali je še dojel vsebino ali ne, in mu izročili skromno darilce. Tudi klepetali smo z vsemi. Nihče ne ve, kaj se dogaja v zavesti posameznika, tudi če ni več sposoben komunicirati in se odzivati na zunanji svet. Ostali pa so nam pripovedovali o življenju v domu, spraševali po novicah iz domačega okolja, se pohvalili ali tudi kaj pograjali. Zavedajo se, da so tu na varnem, a spomin na dom in domače ognjišče je vedno prisoten.

Po naših podatkih biva v domovih za starejše 22 naših občank in občanov. Največ jih je v Ribnici, in sicer deset, v Kočevju jih je šest, v Loškem Potoku trije, v Cerknici eden in v Črnomlju dva. Naše občane smo obiskali povsod, razen v Črnomlju. Njima smo poslali voščilnice. V načrtu imamo, da ju obiščemo v spomladanskem času za velikončne praznike.

Januarja smo na domu obiskali našo najstarejšo članico, ki je dopolnila 95 let. Zaželeli smo ji mirno življenje v krogu domačih, ki zelo lepo skrbijo zanjo.

Vsi člani Društva upokojencev vabljeni na redni OBČNI ZBOR, ki bo v soboto, 19. 3. 2016, ob 15. uri v dvorani osnovne šole v Sodražici.

NAČRT DELA v zimskem in spomladanskem času

- Nadaljuje se **tečaj ročnih del**. V začetku leta smo začeli s kvačkanjem in pletenjem copat za novorojenčke. Nekaj jih bomo naredili na tečaju, nekaj pa jih bosta spletli naši stalni in zanesljivi pletilji Francka in Tinka. Število novorojenčkov je v zadnjih letih v porastu, kar je pohvalno.
- V petek, 4. marca 2016, bo v dvorani šole **proslava ob mednarodnem dnevu žensk in v počastitev materinskega dneva**.
- Pomladni meseci bodo v znamenju **športnih dejavnosti**. Naši športniki bodo tekmovali na športnih igrah Pokrajinske zveze Dolenjske in Bele krajine, in sicer:
 - 18. 4. 2016 v Semiču: pikado – ženske
 - 19. 4. 2016 v Škocjanu: pikado – moški
 - 23. 5. 2016 v Kočevju: balinanje – moški
 - 24. 5. 2016 v Sodražici: balinanje – ženske
- 11. 6. 2016 v Malem Slatniku: orientacijsko pohodništvo – mešane ekipe
- Marca se bo ob torkih zjutraj nadaljevala energijska vadba **Za harmonijo telesa in duha**. Vodi jo Katarina Arko.

POZDRAV NOVEMU ROJSTVU

Foto: Štefka Joras

Kristina Novak – Blaževa Tinka

Piše: Cvetka Vesel, foto: Štefka Joras

S Tinko pri kvačkanju sediva skupaj. Priznati moram, da s kvačko nisem najbolj spretna. Pogosto pogledujem k Tinki, ki ji kvačka lepo enakomerno teče in izdelek vidno napreduje. Občudujem njene spretnosti, estetski videz njenih izdelkov in veliko voljo do kvačkanja, saj Tinka ni več tako rosno mlada – letos bo dopolnila 80 let. Menim, da nam je vsem lahko za zgled.

Obiskali sva jo s Štefko. Najin prihod je najavila njena zvesta psička Geli. Tinka naju je sprejela urejena, nasmejana in iskrihvihi očmi. Taka je vedno, odkar jo poznam. V kuhinji je dišalo po sveže pečenem »štrudlju«, ki ga je spekla nalašč za naju. Kako je bil slasten! Med pogovorom se na njenem obrazu izrišejo vsa obdobja njenega življenja. Ko pripoveduje o zgodnjem otroštvu, je malce otožna, ko govori o svojem delu in možu, se ji oči zasvetijo in gube postanejo izrazitejšje, ko spregovori o svojih otrocih

in vnukih, se žarečim očem pridruži topel, nežen nasmeh.

Rojena Ptujčanka je svojo prvo učenost nabirala med vojno v nemški šoli. To je bil tudi čas stalnega strahu pred bombardiranjem, streljanjem in posledično pokanjem stekla na oknih domače hiše. Čas po vojni je prinesel olajšanje, hkrati pa pomanjkanje, saj je bilo v družini 6 otrok. Vendar zaradi pridnih rok vse družine niso bili lačni. Na Ptujju je končala pletarsko šolo in se zaposlila. Z možem Francetom sta se spoznala na vseslovenskem srečanju na Ostrožnem leta 1954. Seznanila ju je skupna prijateljica domačinka iz Sodražice. Takrat sta spojila mezinca, da se v množici ne bi izgubila. To je bil njun prvi stik. Tudi ob zadnjem stiku, tik pred Francetovo smrtjo, sta bila njuna mezinceva spojena. Kako simbolično!

Leta 1957 je prišla za »tamlado« k Blaževim. Poroka je bila na Ptujju, vlak ju je pripeljal do Žlebiča, do doma pa Kaprolov Janez z vozom. Po stopnicah navzgor jo je odnesel Francetov brat. Vhodna vrata so bila zaklenjena, za vrata pa je stala Francetova mama in po starem običaju je morala Tinka odgovarjati na njena vprašanja. Šele ko je bila mama z odgovori zadovoljna, so smeli naprej. Potem jim je mama postregla s kruhom in soljo.

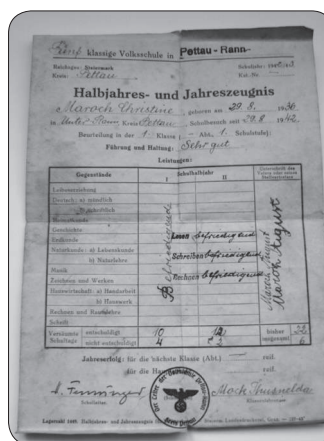
V novem okolju se je Tinka dobro počutila, imela je dobrega moža, razumevajočo taščo in dobre sosede. Naslednja leta so hitro tekla, z možem sta gradila hišo, rojevali so se otroci, obdelovali so njive, doma

so delali še mišnice in suho robo. Mož je bil priden in sposoben, pri gradnji je ogromno naredil sam. Tinka se je kasneje zaposlila. Otroci so zrastle, se izšolali, zaposlili in zapustili domače gnezdo.

Tinka pravi, da ima vsak človek nek notranji glas, ki ga usmerja, le slediti mu je treba. Tako se pogosto znajde ob pravem času na pravem mestu. Tinko je ta glas kar dvakrat pravilno usmeril, da je gotove smrti rešila otroka iz Bistrice. Prvič je bilo naključje. Vedno, kadar je zračila kuhinjo, je odprla vrata. Takrat jo je nekaj gnalo k oknu in ga je odprla. Pogled ji je obstal na otroku, ki ga je deroča voda nosila navzdol proti mostu. Stekla je in ga zadnji trenutek zgrabila in odnesla na breg. Ta dogodek jo

je tako pretresel, da je kmalu za tem zbolela in dolgo ni okrevala. S svojim optimizmom se je vedno nekako izvlekla. Drugič se je zgodilo, ko so iskali izgubljenega fantka. Edina je šla ob Bistrici daleč navzdol in ga našla ob vodi vsega prezeblega in prestrašenega, ker ni znal domov. Pogosto je reševala tudi otroke po cesti, ki so padali in se poškodovali. O tem ima Tinka še veliko zgodb.

Zdaj s psičko Geli živita umirjeno življenje. Pogosto jo obiskujejo otroci in vnuki. Ima 6 vnukov, same pridne fante, na katere je zelo ponosna. Ceni njihovo ljubezen in skrb ter jim jo tudi vrača. Zadovoljni pa smo tudi mi v društvu upokojencev in pri kvačkanju, da nam s svojo dobro voljo in lepo besedo lepša dneve.

Spričevalo iz nemške šole

10. Ribniški pasijon – PRIŠEL SEM ZATE

Piše: Marjanca Rigler, koordinatorka Ribniškega pasijona 2016

Pisalo se je leto 2007 in prvič v zgodovini Ribniške doline se je zgodil RIBNIŠKI PASIJON. Odziv je bil nad vsemi pričakovanji in tako so se začele skupne priprave. Do sedaj je v vseh letih pri Ribniškem pasijonu sodelovalo že več kot 370 prostovoljcev iz Ribnice, Dolenje vasi, Svetega Gregorja, Velikih Lašč, Sodražice, Loškega Potoka, Blok, Turjaka, Dobropolja, Fare, Stare Cerkve, Kočevja, Št. Jurija pri Grosupljem in Ljubljane.

Kar sedem let zapored se je Ribniški pasijon odvijal na prostem za obzidjem Ribniškega gradu, kjer je ambient enkrat za uprizoritev Kristusovega pasijona ter ima poseben čar tako za igralce kot obiskovalce. Je pa tudi precej nepredvidljiv zaradi vremena in prav iz tega razloga smo morali leta 2014 Ribniški pasijon prvič prestaviti pod streho v Športni center Ribnica. Potrebovali smo nekaj

časa, da smo se udomačili, a kljub drugačnemu ambientu nam je uspelo bistvo pasijona ponesti med obiskovalce.

In piše se leto 2016, ko bo Ribniški pasijon uprizorjen že 10. leto zapored. Kristusova zgodba ostaja ista, uprizoritev pa je vsakič druga. Vsako leto je napisan nov scenarij in zadnja leta je veliko primerjav sedanjega življenja s trpljenjem Jezusa Kristusa. Dodani so novi elementi, pridruženi novi igralci, zašite nove obleke, napisane nove pesmi, ki so v večini avtorsko delo pasijonskih glasbenikov. V želji, da bi Ribniški pasijon čim bolj približali gledalcu, damo vsakemu pasijonu določen poudarek in ga naslovimo. Letos nosi naslov PRIŠEL SEM ZATE in bo uprizorjen kar 4-krat.

Lepo vabljeni na jubilejni 10. RIBNIŠKI PASIJON. Priprave nanj so že v polnem teku.

Klub Kresnička: Upihnilo smo 20 svečk!

Piše: Jasna Janež, foto: Katarina Kožar

V soboto, 12. decembra 2015, smo praznovali 20 let našega Kluba Kresnička. Zbrali smo se v mladinski sobi župnijskega doma. Pridružile so se nam tudi sotrudnice in gospod župnik. Pričeli smo z molitvijo. Tokrat na poseben način, in sicer s pesmijo Kresnička. Besedilo zanjo je napisala Štefka Košir. Kljub temu, da je tega že dolgo, smo se še vsi spomnili melodije. Sledil je kviz o Kresnički, ki ga je pripravila Katarina Kožar, ki je srečanje tudi organizirala. Razdelili smo se v dve skupini in vsaka si je izbrala svoje ime. Eni so bili Angelčki, drugi pa Kresničke. Na plakat smo napisali obe imeni ter sproti pisali število točk, ki jih je posamezna skupina dosegla. Kviz je bil sestavljen tako, da je Katarina prebrala trditev o klubu, mi pa smo morali ugotoviti, za kateri sestavni del kluba gre. Če nismo pravilno odgovorili na prvi namig, nam je prebrala drugo poved. Prva poved je bila vredna 3

točke, ker je bila najtežja, druga 2 in tretja 1 točko. Kviz je vseboval 14 vprašanj. Na koncu smo bili izenačeni. Pri tem smo se

zelo zabavali ter še bolje spoznali naš klub. Novo je bilo recimo to, da so pobudo zanj dale mlade mamice.

Zraven smo se seveda sladkali in pili čaj, po koncu kviza pa je naš sedanjí predsednik Andrej Kos prinesel »torto« z dvema svečkama, ki smo ju upihnilo. Naredili smo sku-

pinsko fotografijo, nato pa smo se zapodili v material za voščilnice. Miza je bila polna bleščic, okraskov, nalepk, pisanega papirja ... Božično-novoletne voščilnice smo izdelali za naše sponzorje, ki nam vsako leto finančno pomagajo pri dogodkih, predvsem pri oratoriju. Med izdelovanjem so se na radiu vrtele božične uspešnice. Vzdušje je bilo prijetno in sproščeno. Veseli in ponosni smo, da naš klub še deluje in je lani postal tudi uradno samostojen. Prej je bil namreč pod organizacijo Društva Mladinski ceh. Predsedniku Andreju se je pridružil še blagajnik Jan Knavs, tajniške posle pa sem prevzela Jasna. Upam, da nam uspe organizirati in izpeljati še kakšne dogodke.

Na tem mestu bi se rada zahvalila vsem, ki ste kakorkoli pripomogli v našem klubu. Posebna zahvala pa gre Katarini, ki je prevzela organizacijo tega praznovanja. Hvala!

Don Bosko – oče, učitelj in prijatelj mladih

Piše: Ljubica Košir, foto: <http://www.santalessandro.org>

31. januarja smo praznovali god sv. Janeza Boska, začetnika oratorija.

Tehten dokaz, da je kdo svetnik in živi pri Bogu, je tudi to, da vse, kar je delal dobrega, živi po njegovi smrti naprej. Ta misel v veliki meri velja za sv. Janeza Boska, ustanovitelja salezijancev. Delo, ki ga je začel kot duhovnik v Torinu leta 1841, se je zlasti po njegovi smrti čudovito hitro razširilo na vse celine.

Sv. Janez Bosko je »pesem, ki se bo pela tudi prihodnja stoletja«. To je pesem vere, upanja in ljubezni, navdihuje pa se v srcu samega Kristusa, Očetovega poslanca, ki predvsem malim in ubogim oznanja blagovest odrešenja.

Kot v času njegovega delovanja, tudi danes srečujemo mnoge mlade, ki nimajo doma, zaposlitve, ki kljub napredku tehnike in znanosti ne vidijo smisla življenja, ki zaidejo in se predajajo različnim navideznim užitkom, njihovo življenje pa postaja vsak dan težje in brez pravega cilja. Za mnoge mlade tudi v naši lepi Sloveniji nudijo zelo koristne programe preventivnega vzgojnega sistema prav slovenski salezijanci in hčere Marije Pomočnice, za kar smo jim mnogi starši hvaležni. Po zgledu sv. Janeza Boska njihov preventivni sistem temelji na razumu, veri in ljubeznivosti.

Kako o svoji mladosti razmišljajo nekateri mladi, lahko preberete v izpovedi nekega fanta, ki je napisal takole:

»Mladost je zaznamovana z začetki: začetek življenja, začetek šole, začetek obveznosti, začetek odgovornosti ... Biti mlad ni lahko, je pa zanimivo.

Vtisi se kopicijo v nas, pestrost življenja in sodobni razvoj tehnike odpirata neštete perspektive našemu razvoju v zrele osebnosti, toda zadnja beseda je vedno v naših rokah. Nihče ne more reči »da« namesto nas. Takrat, ko smo sami s seboj, skriti pred očmi radovednežev, čutimo svojo krhkost in neodločnost, skoraj nemoč.

Kaj naj jaz prispevam k reševanju ekologije, miru, splava, zasvojenosti, laži, zahrbtnih odnosov ... ?

Vi, starejši, lahko storite kaj več. Vi imate izkušnje, ki nam manjkajo. Znova smo na začetku. O Bog, kako lepo bi bilo, če bi znali združiti življenjsko prekaljenost starejših z ognjem, ki žge nas mlade.

Ob don Bosku je to postajalo resničnost. Mladostni ogenj v njem nikoli ni ugasnil. Mnogi so si ob njem prižgali plamen, ki jim je svetil v življenju. Naj njegov ogenj doseže tudi nas, naj razsvetli tudi našo mladost, da bomo luč vsem, ki skupaj z nami stopajo skozi življenje«.

Ker plamenček don Boskovega ognja žari tudi v naši sodraški Kresnički, so na njegov god pri sv. maši lepo prepevali mladi iz skupine ALIAS. Vsem, ki na različne načine sodelujete pri programih Kresničke, se ob tej priložnosti lepo zahvaljujem za vaš trud in čas, ki ga namenite tako v prid mlajših, kot tudi starejših. Vaš dragoceni čas gotovo ni izgubljen čas!

Marija, ki je bila učiteljica in pomočnica sv. Janezu Bosku, naj spremlja in blagoslavlja naša skupna prizadevanja tudi v prihodnje.

Zlate Šedržanke

Piše: Štefka Joras, foto: Vida Čampa

Leto 2015 smo Šedržanke zaključile zelo uspešno. Na pobudo Metke Starič z Zavoda Parnas in z organizacijo Marije Levstek so Vida Čampa, Marija Levstek, Martina Pirnat in Marija Čampa izdelale dve različici prazničnega božičnega kruha, župneka oz. poprtnika, za 3. državno razstavo POPRTNIKOV.

Razstavo so organizirali Društvo podeželskih žena Dobropolje-Struge, Zveza kmetov Slovenije, Zavod Parnas in Občina Videm-Dobropolje. V Jakličevem domu na Vidmu je razstavne mize 10. decembra napolnilo sedemdeset poprtnikov, ki so jih spekle gospodinje iz velikolaških, dobrepolskih in okoliških krajev. Pogled na te praznične hlebce z različnimi simbolnimi dodat-

Šedržanke na obisku

»KUHNLNI« PRI MARIJI ŠILC

Piše in fotografira: Štefka Joras

Gospo Marijo Šilc, po domače Mimo iz Krzetov, smo Šedržanke obiskale že jeseni, ko smo povpraševale po receptih za stare jedi. Takrat smo se najprej ustavile pri gospe Pavli Lavrič, ki nas je seznanila s krompirjevko, z gospo Marijo pa smo se dogovorile, da se oglasimo v januarju, ko bo njeno zdravje boljše. Vemo namreč, da je tudi pri njej zakladnica receptov.

Marija je v mladosti delala v Ljudski kuhinji v Ljubljani. Bila je v strežbi in po potrebi tudi v kuhinji. Tako si je nabirala znanje v kuhanju in peki. To delo jo je od vedno zelo veselilo, zato ji še

danes ni prav nič težko speči več vrst peciva za svoje otroke in vnuke. Za našo rubriko smo se dogovorile, da bomo cvrle »kuhlne«. »Kuhlni« so krhki flancati, ki so jih v starih časih imeli za zelo imenitno pecivo, saj se je vedno znašlo na mizah ob praznovanjih, kot so obletnice, godovi, poroke, dobila pa jih je tudi vsaka porodnica, da so jo malo razvajali.

Gospo Marijo je pripravljajna »kuhlnov« naučila tašča. Cvrli so jih po vaseh Gore in Loškega Potoka. Posebnost je njihova oblika, ki spominja na cvet. Da ta nastane, moramo testo pravilno spustiti v vroče olje. Za uspeh je potrebno nekaj spretnost. Vendar tudi če vam ne uspe, se bo »kuhl«, pa kakršen koli že bo, kar stopil v ustih.

Da bi ohranili pripravo tega peciva, vam posredujemo recept, vi pa zavijajte rokave in veselo na delo.

KUHNLNI

Recept: Marija Šilc

Potrebujemo:

50 dag moke
4 rumenjake
3 velike žlice kisle smetane
5 dag sladkorja /lahko manj ali nič/
2 žlici limoninega soka
2 žlici ruma
6 žlic belega vina
sladkor za posip

Priprava:

- V skledi zmešamo rumenjake, smetano, sladkor, limonin sok, rum in vino.
- V treh korakih dodamo presejano moko in zamesimo nekoliko trše testo, podobno kot za rezance.

- Testo naj malo počiva. Nato ga z rokami oblikujemo v daljši svaljek, ga razrežemo na manjše dele, ki jih zgnetemo v kroglice. S pomočjo strojčka za rezance posamezne kroglice tanko razvaljamo v približno 25 cm dolgo in za širino strojčka

NASVET
Če nimate strojčka za pripravo rezancev, si lahko pomagata z valjarjem. Potrebujete samo nekoliko več potrpljenja, da testo res tanko razvaljate.

široko ploskev, ki jo kar z rokami oblikujemo v krog. Z nožem jo večkrat zarezemo.

- Olje segrejemo v manjši visoki kozici in kuhlni ocvremo. Da nastanejo lepe »rožice«, je pomemben premer kozice in spuščanje testa vanjo. Počasi, navpično navzdol, nato pa z rokami rahlo zanihamo naprej in nazaj ter spustimo. Kuhlni zlato rumeno ocvremo in jih položimo na papirnate brisače, da se odcedijo.
- Postrežemo hladne in posute s sladkorno moko.

ki je bil prečudovit. Prav simboli na kruhu so nekaj posebnega. Tako je Vida Čampa na kruhu, spekli sta ga skupaj z Marijo Levstek, naredila iz nekoliko tršega testa simbole, ki jih je pripravljala že njena babica. Najprej je v zgornji tretjini hlebca oblikovala kratico IHS. Ob tej sta čepeli golobici – simbola miru. V spodnji tretjini je dodala spiralo, ki pomeni »življenje se nadaljuje«, vse to pa je obkrožala lepo spletena kita, ki simbolizira prepletenost življenj vseh bitij.

Ocenjevalna komisija ni imela lahkega dela. Popoldne istega dne si je vzela čas in zelo pozorno pregledala vse razstavljene poprtnike in jih natančno ocenila po znanih

kriterijih. Komisijo so sestavljali dr. Boris Kuhar, etnolog, Marjeta Cevc, strokovna vodja kuharstva BIC Ljubljana, ter Milka Debeljak, predstavnica gospodinj in Zveze kmetov Slovenije. Priznanja, 35 zlatih, 34 srebrnih in 1 bronasto, so podelili naslednji dan ob zaključku razstave. Šedrzanke so prejele za obe različici župneka **zlati priznanji**. Tako se je tudi naš kraj uvrstil na seznam krajev, ki ohranjajo to nesnovno kulturno dediščino Slovenije.

Vidi, obema Marijama in Martini iskreno čestitamo, hkrati pa upamo, da bodo s tem opogumile še kakšno gospodinj, ki bi bila pripravljena s peko poprtnika obujati ta lep star običaj.

Prišla bo pomlad, čakal bi jo rad ... Kaj pa v našem telesu?

Pripravila: Katarina Arko, društvo ZDRAV.SI

Pa smo jo dočakali, tako kot novo sončevo leto 4. februarja in 8. februarja novo lunarno leto. Smo del narave in vse, kar se dogaja v naravi, se dogaja tudi v nas, saj smo mikrokozmos makrokozmosa, v katerem vsi občutimo več energije, vidimo več svetlobe, saj je dan daljši, bolje se počutimo in še bi lahko naštevali ... Smo tu in z vso ljubeznijo sprejemamo, kar nam narava nudi. Kdo si kdaj misli, da ima nadzor nad naravo, da lahko kar koli obvladuje, pa seveda kmalu ugotovi, da se moti. Narava ima vedno prav, ker vedno znova najde ravnovesje, tudi če nam to ni všeč.

Ravnovesje, balans, kakor koli ga že imenujemo, k temu težimo vsi, ki si želimo zdravja in dolgoživosti. Ni pa tako enostavno v današnjem tempu in načinu življenja ponovno poiskati preprostost, skromnost, spontanost, iskrenost, spoštovanje, mir, tišino, prijaznost, dobroto, ljubezen do sebe in drugih, saj nam običajno to ne prinese dobrin, po katerih hrepenimo. Štejejo tekmovalnost, uspeh, materialne dobrine, titula in še kaj ... Kaj pa je resnično v tej osebi, je srečna, izpolnjena, zdrava? To je pa že vprašanje, ki

ga prepustim v razmislek posamezniku in se raje dotaknem pomladi.

POMLAD po TKM (tradicionalni kitajski medicini) traja od 4. februarja do 5. maja. Izmed 5 elementov pripada elementu LESA. Pomlad je nadaljevanje zime, ki pripada elementu vode, ta pa hrani les, torej sta v ustvarjalnem ciklu. Kot v naravi so odnosi med posameznimi organi tudi v našem telesu, ciklus ustvarjanja, nadzora, podpore in razdiralni ciklus, kadar ni ravnovesja. Zato je tako pomembno, da je vseh 5 elementov v ustvarjalnem ciklu (kovina, voda, les, ogenj, zemlja). Le tako ustvarjamo ravnovesje in harmonijo v telesu. Če prenesemo elemente narave v naše telo, kovina pripada pljučem in debelemu črevesju, voda ledvicam in mehuru, les jetrom in žolčniku, ogenj srcu in tankemu črevesju + cirkulaciji in trodelnemu grelcu ter zemlja vranici, trebušni slinavki in želodcu.

Od našega načina življenja je odvisno, kakšno energijo ustvarjamo v telesu. Sem seveda spadajo dihanje, gibanje, prehranjevanje, počitek-spanje, delo, čustvovanje, zunanji vplivi.

POMLAD – LES (JETRA – ŽOLČNIK), ZELENA BARVA

Vemo, kako pomembno funkcijo opravljajo jetra v našem telesu, saj imajo več kot 500 funkcij: izločajo žolčno tekočino, v pomoč so pri regulaciji sladkorja v krvi, skladiščijo in razpošiljajo hranilne snovi, opravljajo razstrupljanje oz. filtracijo krvi in so velik skrbnik imunskega sistema. Jetra so odgovorna za prožnost vezi, tetiv, kit, skrbijo za živčni sistem in stabilnost delovanja celotnega telesa, povezana so z očmi in skrbijo za jasen vid. V tesni povezavi so z možgani, zato je še

kako pomembno, da z vso ljubeznijo in prijaznostjo poskrbimo zanje v času optimalnega delovanja, saj z dvigom energije v jetrih omogočimo, da se začne sama obnavljati. Zmanjšamo holesterol, odpravimo zaksanost, ki je vzrok tudi kandidi, pridobimo nadzor nad lastno telesno težo, očistimo kri in s tem zmanjšamo obolenje žil, preprečimo možgansko kap, izboljšamo vid, uravnesimo hormonski sistem, odpravimo težave s kožo itd.

Kaj lahko naredimo za zdrava jetra?

Kot v naravi tudi naša jetra lahko napadejo vročina, mraz, veter, pride do zastoja energije kot tudi do primanjkljaja energije in krvi v jetrih. Vse to povzroča različne simptome v našem telesu.

Če je zastoj energije v jetrih, pomeni, da so preobremenjena s toksini, kar lahko povzroči mastne lase, mozoljasto kožo, nemirno spanje, krče, nemirne noge, bolečine v križu, bolečine

v prsih, depresijo, mravljinice v udih, občutek cmoka v grlu, menstrualne težave, nočne vaju-lunge med 1. in 3. uro in hujše bolezn. Neravnovesje v jetrih močno vpliva tudi na ščitnico (hipotiroza), razdražljivost, hitro jezo in poznan izraz »mi gre na jetra« – vse te moti.

Vsaka težava ima v ozadju čustvo, saj ta prebivajo v naših organih (npr. jezca, ljubosumje, maščevalnost v jetrih).

Neravnovesje v jetrih lahko prepoznamo tudi po drugih spremembah na našem telesu, npr. naših nohtih, jeziku, po kazalcu roke, predelu med obrvmi, utripu. Dobro je spremljati tudi izločke (urin, blato) in naše spanje (Se zjutraj prebudimo in vstanemo ali se nam ne da? Tudi to je pokazatelj neravnovesja v jetrih.). Jetra so tista, ki pošljejo kri v obtok.

Stanje jeter je razbrati tudi iz naših obrvi. Obrvi se spreminjajo z leti, kot tudi stanje naših jeter in žolčnika. Žolčnik skrbi za dobro presojo, načrtovanje, jetera pa so tista, ki sprožijo, da ideja postane realnost. Šibkost energije v žolčniku prepoznamo po oklevanju, omahljivosti, prestrašenosti in zamerljivosti.

POMOČ

Obema je v pomoč iskrena PRIJAZNOST, ki pa jo lahko aktiviramo samo, ko umirimo um. Preprostim stvarjem se najbolj upiramo, ampak vredno je poskusiti. Koristi sproščeno in globoko dihanje, ustrežna hrana, raztegi telesa, ki premaknejo energijo (energijska vadba, qi gong, dao in).

Če pa so že težave z jetri in žolčnikom, se je dobro izogniti mlečnim izdelkom, sladkorju v vseh oblikah, močno začinjeni hrani, mastni in ocvrti hrani, česnu, čebuli, konzervansom, kavi, alkoholu. Predvsem se izogibajmo močnim čustvom.

Priporoča se hrana grenkega okusa in uživajte v vsem, kar je zeleno, saj zelena barva pripada elementu LESA. S tem poskrbite, da telo ni zakisano.

Če so kljub temu težave z zakisanostjo, si pomagajte z mešanico enega litra vode, dveh limon in ščepeca naravne morske soli, ki jo popijete preko dneva.

ODSTRANIMO

- večerje po 18. uri,
- uživanje hrane iz hladilnika,
- uživanje moke – ogljikovih hidratov – zvečer (namesto tega jejte beljakovinsko hrano),
- mastno in začinjeno hrano,
- kajenje in pitje kave,
- pomarančni sok,
- sveže sadje po obroku.

Večkrat dnevno popijte požirek tople vode.

Uživajte le eno vrsto sadja, zelenjave ali žit naenkrat.

CUKRČKI ZA ZDRAVA JETRA:

- zjutraj se obrnite na VZHOD in se nadihajte sonca,
- privoščite si vsaj polurni sprehod na dan,
- večkrat na dan pritisnite s konico jezika na sredino neba v ustih,
- stimulirajte akupresurno točko med palcem in kazalcem na nogi (vzporedno z 2. členkom),
- bodite ISKRENO PRJAZNI DO SEBE IN DRUGIH,
- uživajte vsak trenutek v »tukaj in zdaj«,

VELIKO USPEHA VAM ŽELIM

Za krepitev organov in našega zdravja toplo vabljeni od marca dalje na jutranjo vadbo

GIBANJE JE ŽIVLJENJE – POZDRAV DNEVU

Vadba bo potekala vsak torek med 7.30 in 8.00 na prostoru pred novo trgovino Mercator.

Za seniorje bo potekal program ob torkih od 8. do 9. ure v prostorih Občine Sodražica, za vse aktivne ženske bo energijska vadba ob torkih med 19.00 in 20.30, kjer bomo skozi gibe krepile vitalno in žensko energijo (energijska vadba z elementi qi gonga, dao in joga in krepitev ženske energije).

Za več informacij o vadbah pokličite
051 301 772 (Katarina)
Društvo ZDRAV.si

Plavalci Inlesa Ribnice zopet zapisani v zgodovino slovenskega plavanja

Pripravil: Miha Koren, glavni trener

Plavalci Plavalnega kluba Inles Ribnica so zaključili uspešno koledarsko leto 2015 in se še enkrat vpisali v zgodovino slovenskega plavanja.

V mariborskem bazenu Pristan je 12. decembra potekal tradicionalni mednarodni miting Maribor. Tekmovanja se je udeležila tudi mladinska ribniška štafeta, ki je na mitingu nastopila z namenom, da popravi državni mladinski rekord na 4 x 50 m mešano, ki je bil v lasti kranjskega Triglava. Ob odličnem nastopu naših štirih plavalcev so se fantje prvi v

zgodovini spustili pod mejo 1 min in 50 sekund in za 1,7 sekunde popravili star rekord. Verjamemo, da bo rekord kar nekaj časa ostal v naši lasti.

Istočasno je v madžarskem

Hodmesovazarhelyu potekalo tekmovanje kadetskih reprezentanc srednje Evrope. Najboljša dva plavalca iz devetih držav sta zastopala barve svoje države v vsaki disciplini. Slovenske barve je v prostem slogu zastopal poletni državni prvak Robert

Lovšin in s slovensko štafeto na 4 x 100 m mešano in 4 x 200 m prosto dvakrat stopil na 3. stopničko. V posameznem nastopu je v izredni konkurenci zabeležil 7. mesto na 200 m prosto in 8. mesto na 100 m prosto. Slovenska kadetska reprezentanca je na koncu zasedla 2. mesto za gostiteljico Madžarsko, kar je do sedaj najboljša uvrstitev Slovenije na tem tekmovanju.

Plavalni klub Inles Ribnica želi vsem plavalcem in plavalkam, njihovim staršem in navijačem ter sponzorjem in podpornikom kluba **SREČNO IN USPEŠNO LETO 2016.**

Dosežki Siborja v letu 2015

Piše: Elvis Podlogar, predsednik Siborja

ŠK in ŠD SIBOR INOTHERM je v letu 2015 nanizal kar nekaj lepih uspehov na več področjih ju-jitsa, zato vam nekaj naših uspehov predstavljamo v naslednjih stavkih.

- Bili smo prisotni na 23 ju-jitsu tekmah, kar je največ doslej. Poleg tekmovanj na turnirjih in državnih prvenstvih v Sloveniji smo se udeležili mednarodnih turnirjev, evropskih pokalov in svetovnega ter evropskega prvenstva, ki so bili v Nemčiji, Srbiji, Grčiji, Bosni, Črni Gori, na Nizozemskem in Tajskem.
- Na vseh omenjenih tekmovanjih smo osvojili 315 medalj in pokalov, do sedaj pa skoraj 1500, imeli številne državne prvake in podprvake in v vseh disciplinah ju-jitsa ter večkrat potrdili, da smo najboljši in najštevilčnejši klub v Sloveniji, v vseh selekcijah.
- Nedvomno so najpomembnejši dosežek 3 MEDALJE NA SVETOVNEM KADETSKEM IN MLADINSKEM PRVENSTVU V GRČIJI, ne zaostaja pa tudi rezultat na Svetovnem prvenstvu v Banja Luki za U15, kjer smo osvojili 2 medalji. Tako imamo skupaj iz velikih tekmovanj že 9 medalj.
- Velik uspeh je tudi uvrstitev sedmih naših članov v kadetsko in mladinsko reprezentanco, kar je pomenilo skoraj polovico celotne slovenske reprezentance in ena članica, ki nastopa tudi v članski reprezentanci.
- Letos smo dobili tudi štiri nove trenerje (tako jih je v Siborju že preko 15).
- Uspešni smo bili tudi pri organizaciji dveh tekem v prikazu tehnik in duo sistemu, ter pri obuditvi poletnega ju-jitsu kampa na otoku Krku.
- Skupaj je v Siborju že osem mojstrov, letos pa smo dobili tudi prvo mojstrico. V povezavi z odličnimi rezultati je tudi največ do sedaj kategoriziranih športnikov priznanih s strani OKS, in sicer kar 16, kar je daleč največ v Kočevju in Ribnici. Od tega 2 perspektivnega, 6 državnega in 8 mladinskega razreda.
- Za uspešno delo smo bili ob koncu leta 2015 na dveh podelitvah za športne in trenerske dosežke, in sicer pri JJZS, prejeli pa smo tudi 4 občinska priznanja (že tretje leto zapored kot najboljša ekipa občine Kočevje), obkralj 7 članom, ter bili povabljeni na dva sprejema (pri županih občine Ribnica in Kočevje) za izredni uspeh naših članov na Svetovnem prvenstvu Grčiji.
- Uspešni smo bili tudi pri širjenju ju-jitsa v tem koncu Slovenije, saj smo v septembru pričeli z novo skupino otrok v Ljubljani. Tako imamo sedaj v Siborju 15 različnih skupin v 5 občinah, 160 aktivnih članov in več kot 200 članov. S tem imamo največje število članov v zgodovini. Pri nas je v osmih letih treniralo skoraj sedemsto članov.

Sibor-Inotherm v finalu slovenskega pokala

Piše: Elvis Podlogar, predsednik Siborja

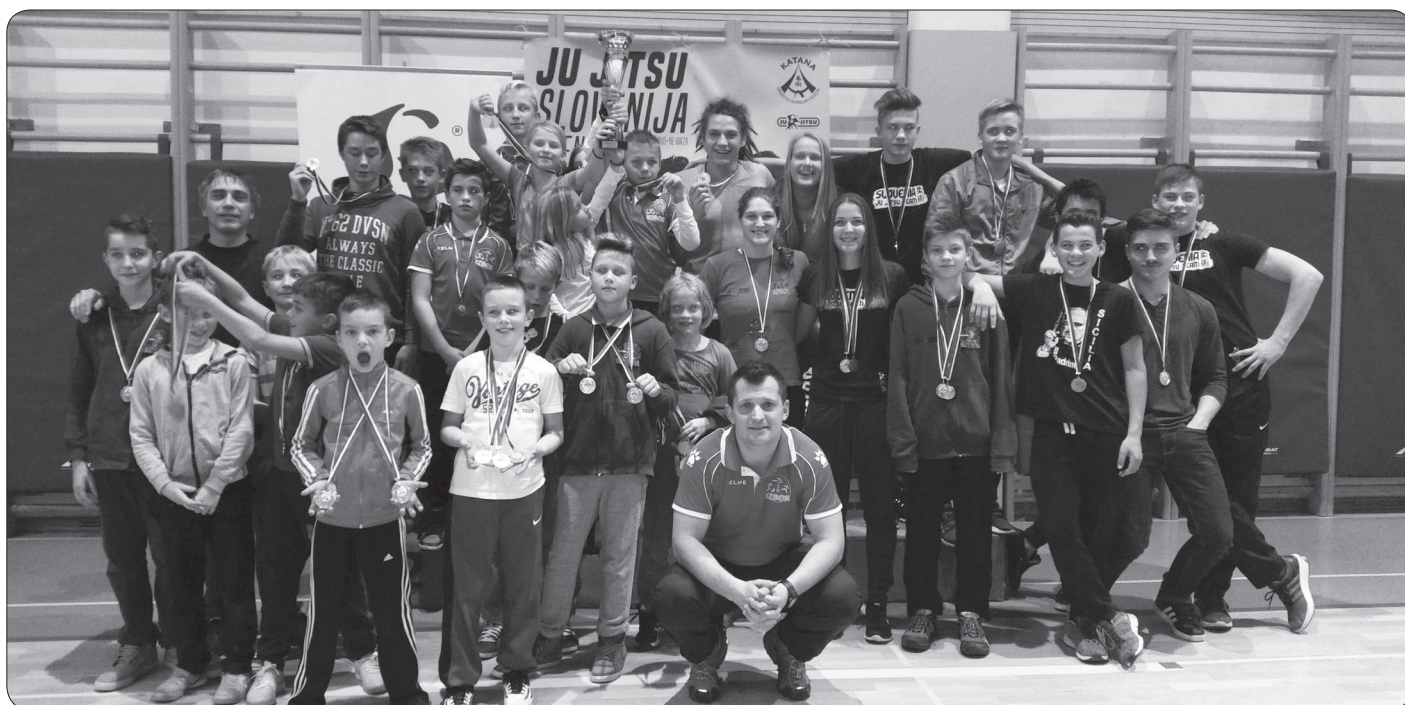
Pet slovenskih klubov je 5. 12. 2015 sodelovalo na finalu slovenskega pokala v duo sistemu za otroke do 15 let v OŠ Šempeter. Na tekmovanju je nastopilo skoraj 36 parov, tekmovanju je bilo zadnje od štirih, ki je veljalo tudi za seštevek v duo pokalu 2015. Ekipa Sibor-Inotherm je osvojila 11 medalj, od tega 4 zlate, 3 srebrne in 4 bronaste medalje. Tekmovanja se je tako udeležilo 20 članov oz. 15 parov SIBORJA, ki so dosegli odlične uvrstitve.

Tekmovanja so se udeležili tudi učenci OŠ dr. Ivan Prijatelj, ki so dosegli odlične uvrstitve:

- Lovro MATKO in Jan DIVJAK – U8 moški par – 1. mesto
- Sara DIVJAK in Laura ZAJC – duo U10 ženski par – 5. mesto
- Andraž ŽLINDRA – duo U15 moški par – 4. mesto

Rezultati slovenskega pokala v duo sistemu do 15 let za leto 2015 so bili naslednji:

- Anže ŽLINDRA duo – U15 moški par – 7. mesto
- Marcel MATKO in Filip ARKO – U8 moški par – 2. mesto
- Lovro MATKO in Jan DIVJAK – U8 moški par – 1. mesto
- Sara DIVJAK in Laura ZAJC – duo U10 ženski par – 3. mesto
- Andraž ŽLINDRA – duo U15 moški par – 3. mesto

OKOLJU PRIJAZNE MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

Podjetje **R-GROUP d.o.o.** se je **specializiralo kot projektant/proizvajalec lastnih bioloških čistilnih naprav** (namenjenih 4-im ali večim, tudi do 2000 osebam) za čiščenje komunalnih odpadnih vod. Mala biološka čistilna naprava je namenjena za čiščenje odpadne vode iz stranišč, kopalnic, kuhinj in podobnih virov onesnaženja v gospodinjstvu, poslovnih zgradbah in gostinskih lokalih. Odpadna voda priteka v mehanski del biološke čistilne naprave, kjer se večji delci usedajo. Nato voda odteka v biološko stopnjo, iz katere očiščena voda odteka naprej v ponikalnico ali v odprte vode.

V zadnjih letih smo prodali **več kot 700 bioloških čistilnih naprav različnih velikosti**. V letu 2012 smo zaključili uradno testiranje delovanja MČN velikosti 5 PE do 50 PE pod pogoji kot jih predpisuje slovenski standard za male čistilne naprave SIST EN 12566-3:2005+A1:2009 in **od pooblaščenega inštituta (TÜV) prejeli Izjavo o skladnosti - tako se lahko kot prvi pohvalimo s popolnoma slovenskim proizvodom certificirane kakovosti**.

PREDNOSTI MALE BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

slovenski proizvod

hitra in enostavna montaža (majhna teža)

dolga življenjska doba

enostavno vzdrževanje

visoka učinkovitost čiščenja

odlično razmerje cena/kakovost

**garancija na posodo 30 let,
na elektro opremo 1 leto**

UČINEK
ČIŠČENJA
98,2%

R-GROUP d.o.o.
Hrušica 72c
SI-4276 Hrušica

www.r-group.si

Letošnja Glasbena mineštra: Malo čez les

Piše: Jasna Janež, foto: Žiga Lovšin

»Dragi mineštrarji! S temle mailom začnem letošnjo "MINEŠTRA" sezono.« Takole se je dvanajstega oktobra lani vse začelo. Eva Janež, ki je postala nova režiserka, nam je poslala prvo e-sporočilo. In smo zagrabili. Dobivali smo se ob petkih zvečer v prostorih MKS-ja na Fibranu. Prva srečanja so bila namenjena pisanju scenarija. Imeli smo veliko novih (in norih) idej, seveda smo se ob tem fino nasmejali in zabavali. Sprva smo preprosto improvizirali ter sproti zapisovali besedilo. Vsak si ga je izmislil za svojo vlogo in zgodba je počasi nastala. Družina, ki »zduma«, se znajde v neprijetni situaciji, ko na vrata potrkata dve »stevardi«. Izkaže se, da sta inšpektorici na pregledu. Ta se ne konča prijetno, saj oče dobi kazen zaradi nepravilnosti. Na srečo mu pomaga zet, ki ga reši s pomočjo zvez preko inšpektorice, ki je bila njegova nekdanja sodelnica in igra tako dobi srečen konec.

Hvala Evi Janež, ki nas je vodila in motivirala, vsem sponzorjem in seveda obiskovalcem. Brez vas Mineštre ne bi bilo!

Ko je bilo vse to napisano, smo se začeli posvečati sami igri, sceni, premikanju po odru. S seboj smo od doma prinašali vse rekvizite: od računalnika, lupinice, plastičnega dojenčka do jedilnega pribora in kopalnega plašča. Zadnji dve vaji sta bili mini generalki. Bilo je naporno, a vseeno smo uživali. Glasbeniki so vzporedno vadili glasbeni del. Vmesne pesmi smo izbirali glede na besedilo v igri. Obratno je bilo le pri imenu glavne igralki. Najprej smo se spomnili na pesem Silvija, ne zapusti me. Pa naj bo Silvija! Vikendi so bili vedno bližje 19. decembru, dnevu premiere. Dva vikenda smo se zato morali dobiti kar dvakrat v vikendu. In je prišel dan D! Za postavljaljavoce odra se je začel že ob šestih zjutraj. Igralci smo v športno dvorano prišli ob pol devetih. Postavili smo sceno in imeli »suho« vajo. Zdumarska družina se je na odru odlično znašla.

Za nekaj ur smo šli domov in se vrnili ob pol štirih, ko je bila generalka. Bližala se je devetnajsta. Luči so pogasile. Akcija! V zaodrju je vladalo prijetno vznemirjenje, a je vse steklo tako, kot mora. Na koncu smo, kot že nekaj let, vsi skupaj zapeli pesem Mineštra in zaplesali. Občutek, ko narediš nekaj dobrega, je enkrat. Ljudje navdušeno ploskajo, da se moraš vrniti na oder. Res super!

Vabljeni na Večer Radia Mlajku

Pripravila: N. P.

Kdo ne pozna Radia Mlajku? Iskriava in vedno aktualna impro igralska zasedba iz Horvače je nastala kot spomin na čase, ko je iz kuhinj še dišalo po svežem domačem mleku in ko je novi dan še naznanjal hišni petelin. Takrat se je do dobre novice, resnične ali ne, dalo priti predvsem in tudi pri zbiralnicah mleka oziroma na tako imenovani frekvenci Radia Mlajku, ki tako kot večina današnjih medijev vsakodnevne aktualne dogodke pobarva s kančkom dramatičnega in akcijskega momenta. Za razliko od aktualnega medijskega poročanja je cilj tega radia predvsem dobro počutje in smeh po prejemu nove informacije.

Zasedbo Radio Mlajku tvorijo redkobesedni France, poznavalska Johana, tiha Mica, pobožna Franca in vsevedna Pavla. Ra-

dio Mlajku je nepogrešljiva stalnica lokalnega kulturnega dogajanja. Za njimi je skoraj 200 nastopov.

Te dni nam vedno aktualno in nekoliko zbadljivo, a nikoli žaljivo Radio Mlajku pripravlja nov dogodek, zaradi katerega bodo obmolknili tudi najbolj rumeni in iskreni mediji. Večer Radia Mlajku bo povezovala Bernarda Žarn, prepoznavni obraz RTV Slovenija, s humorističnimi vložki jo bo dopolnjeval Miha Brajnik. Tu bo tudi Izolan Rudi Bučar, ki je že večkrat prepričal občinstvo Slovenske popevke, zmagal pa je tudi že na festivalu Melodije morja in sonca. Kot gost bo nastopil tudi Žiga Bižal, pol Kočevca, a že nekaj časa Ribničan, ki je v lokalnem okolju priljubljen kantavtor.

Obeta se večer, ki ga ne gre zamuditi. Se vidimo!

Miklavž ni pozabil otrok pri Svetem Gregorju

Pripravile: učiteljice POŠ Sveti Gregor

Miklavževanje pri Svetem Gregorju se je odvijalo v polni dvorani v petek, 4. 12. 2015. Otroci vseh starosti so si ogledali zanimivo predstavo o Miklavževem večeru, ki so jo pripravili učenci POŠ Sveti Gregor z mentoricami Ano Porenta, Tejo Tegelj in Sašo Žust. Predstavo je tehnično opremil Andrej Mulej. Govorila je o vznemirjenem pričakovanju Miklavža ter kako so se srečali zvezdice, angelčki in parklji, ki pa so med predstavo tudi plesali in peli. Otroke je nato obiskal Miklavž s spremstvom. Po starem običaju je vsakega povprašal po dobrih delih in, če je želel, je lahko zapel pesem, on pa ga je obdaril s pisano žogo, sadjem in sladkarijami. Tako je Gasilsko društvo Sveti Gregor poskrbelo za obdarovanje vseh majhnih in tudi malo večjih otrok. Prijeten večer, ki je postal tradicija in zblizuje vse Slemence.

Tudi v Sodražici nas je obiskal sveti Miklavž

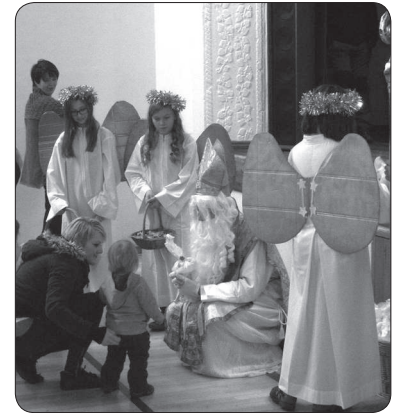
Piše in fotografira: Katarina Kožar

Končno smo ga dočakali. Otroci točno vedo koga. 5. 12. 2015 nas je namreč v stari športni dvorani osnovne šole obiskal naš dobri mož sveti Miklavž.

Najprej smo si ogledali dramsko igro z naslovom Čudeži se še dogajajo, nato pa smo skupaj poklicali svetega Miklavža. Obiskal nas je v spremstvu svojih pomočnikov, angelov ter parkljev in vsakega otroka obdaril s skromnim darilcem.

Že se veseli naslednjega leta, ko nas bo lahko zopet obiskal, do takrat pa otroke naproša, naj bodo še naprej tako pridni, kot so bili do zdaj.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki so pomagali pri izvedbi tega projekta: vsem igralcem, sotrudnicam, svetemu Miklavžu in njegovim pomočnikom, gospodu župniku, OŠ. dr. Ivana Prijatelja in vsem ostalim, ki ste kakor koli pomagali pri izvedbi. Posebna zahvala gre tudi vsem obiskovalcem, staršem in otrokom, ki ste se udeležili tega dogodka. Upamo, da se vidimo tudi drugo leto.

Jaslice z našimi cerkvami

Pripravila: s. M. Katarina

Sestre klarise v Nazarjah so letos postavile posebne jaslice, ki imajo v prednjem delu izdelane miniaturne cerkve z našega konca. Sestra M. Katarina pravi tako:

Tokrat smo jaslice postavile v osrednji del Slovenije – da se zahvaljujemo Gospodu tudi za to, da nam je po naših prednikih ohranil pravo katoliško vero in narodno samobitnost. Če stojimo v kapeli pred mrežami, vidimo:

Levo so v ozadju Julijske Alpe s Triglavom, ki je simbol slovenstva in hkrati Presvete Trojice, ki nam je podarila to čudovito deželo. Na Triglavu je Jakob Aljaž pred 120 leti postavil stolp in ga ohranil slovenskega.

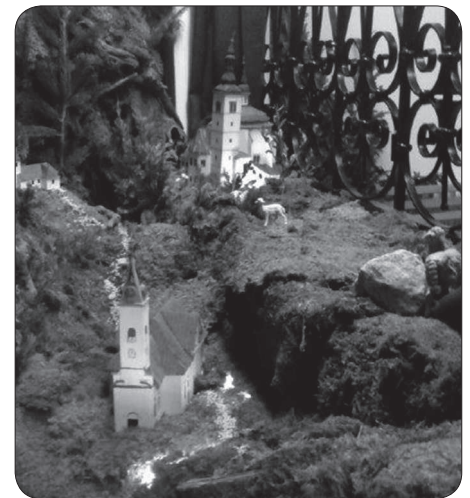
V sredini zadaj so Karavanke s Stolom, na katerem je vidno melišče v obliki svečnika in monštrance, ki predstavlja presveto Evharistijo. Na desni strani so Kamniško-Savinjske Alpe z Grintovcem (najvišji vrh), Kočno in Storžičem. Pod Julijskimi Alpami vidimo Blejsko jezero s cerkvico na otočku, desno pa Brezje; levo zadaj za Voglom je skrit Bohinj. Izza Julijcev priteče reka Sava;

teče mimo Kamniških Alp proti Ljubljani, obide Šmarno goro in Grmado in teče naprej proti vzhodu.

V središču jaslic je Polhograjsko hribovje. Pod Toščem je hlevček s Sveto Družino. Jugovzhodno sta Krim in Mokrec ter Kurešček s cerkvico, ki je posvečena Mariji Kraljici miru. Tukaj je imela vse do jožefinske reforme sedež bratovščina Marije Kraljice miru za vso Kranjsko.

Spredaj na desni strani je »sodraški konec«. Marijina božjepotna cerkev Nova Štifta je ena naših najlepših baročnih cerkvá, ki so jo po čudežnih dogodkih sezidali do leta 1671; leta 1780 so postavili še svete »štenge«. Malo nižje je župnijska cerkev sv. Magdalene v Sodražici; nad Zapotokom, kjer je bila pred 110 leti rojena Marija Kozina, s. Imakulata, pa je na hribčku cerkvica sv. Marka; ob njej počivajo njeni starši in dva brata.

Pod tabernakljem je Notranjska, pod levo mrežo bi bila Postojna in Postojnska jama, na levem zidu pa je Predjamski grad

z idilično okolico. Zahodno od hlevčka je Cerkljansko, južno od njega pa Idrijsko hribovje.

Marijine božje poti Brezje, Bled, Šmarna gora, Kurešček, Nova Štifta ... nam pričajo o globoki veri naših prednikov, o njihovem velikem zaupanju do nebeške Matere in o ljubezni do Nje, ki so jo čistili z molitvijo rožnega venca, se Ji vedno znova izročali in posvečali. Posnemajmo jih – saj bomo mogli le tako obstati v tem »raju pod Triglavom«!

Spet vi? Ja, vsak' majšc najkaj frišn'ga!

Piše: Meta Trhlien

V mesecu decembru smo imeli kar nekaj dogodkov. O obisku svetega Miklavža ste že slišali, tokrat pa vam povemo o novoletni delavnici, ki smo jo izvedli v gasilskem domu v Zamostcu v soboto, 12. 12. 2015. Udeležilo se je je 13 otrok, tokrat malo več iz Lipovšice. Namen delavnice je bil poleg druženja in zabave tudi izdelovanje okrasov za vaško jelko. Otroci so poprijeli za škarje in iz kartona izrezali različne oblike, ki so jih nato

ovili v aluminijasto folijo. Z okraski in lučkami smo teden dni kasneje, v nedeljo, 20. 12. 2015, okrasili vaško smreko. Skupaj smo se tisti dan zabavali in družili. Otrokom ni manjkalo toplega čaja, odraslim pa je dišalo kuhano vino.

Po novem letu pa smo zopet zavihali rokave in se dobili v gasilskem domu v soboto, 23. 1. 2016. Srečanje je temeljilo na ogledu risane-ga filma starejše verzije Gasilca Sama. Po filmu je stekel pogovor o gasilcih. Skupaj smo misli strnili na plakate, ki smo jih obesili na stene sobe v gasilskem domu. Druženje je bilo uspešno zaključeno.

Otroci, se vidimo na naslednjem srečanju.

Otroški zbor Nova Štifta gostoval pri Sv. Križ pri Trstu

Piše: Jelka Pakiž, foto: Vojko Klančar

Zadnjo nedeljo v januarju je bil otroški zborček iz Nove Štifta pod vodstvom br. Marijana Cvitka povabljen, da s svojim petjem sodeluje pri bogoslužju v cerkvi sv. Križa pri Trstu. To je starodavna slovenska zamejska vas na tržaškem Krasu blizu Trsta z nekaj sto prebivalci. Lepo je iti na izlet med slovenske rojake v Italijo ter na ulicah poslušati slovensko besedo in jo brati na vseh informacijskih tablah in objektih. V zgodnjih jutranjih urah so se otroci z avtobusom odpeljali proti Trstu. Vožnja po avtocesti jih je kar hitro pripeljala v župnijo sv. Križ pri Trstu. Najprej so se ustavili v župnijskem domu, kjer so jim skrbni vaščani pripravili topel čaj, da so se malo pogreli, potem pa odšli v cerkev, da so uglasili svoja grla in se pripravili na sveto mašo. Naučili so se kar 11 božičnih pesmi, ki so jih res lepo in z veselimi srci peli med bogoslužjem, ki ga je vodil p. Rafko, tamkajšnji župnik. S svojimi ubranimi glasovi so obogatili sveto mašo in ob koncu, ko so zapeli še nekaj pesmi, poželi tako velik aplavz, da so morali tako kot "ta veliki" zbori, zapeti še eno pesem. Verniki so bili tako navdušeni nad njihovim petjem, da so kar stali v cerkvi in jih poslušali. Res veliko presenečenje in s tem potrditev, da ima Nova Štifta res dober, kvaliteten zborček, za kar gre seveda pohvala br. Marijanu, ki vloži veliko svojega časa in truda v razvoj teh mladih ljudi in seveda otrokom samim, ki zelo radi prihajajo na pevske vaje in tako tudi rezultat seveda ne more izostati.

Po sveti maši je p. Rafko peljal otroke iz vaškega središča mimo cerkve sv.

Miramar. Po skupinskem slikanju, ki jim bo v spomin na ta dogodek, jih je čakalo zasluženo kosilo v župnijskem domu in potem pot domov v veselem razpoloženju, obogateno z novimi, lepimi dogodki, ki so se jim vtisnili v njihova srca in se jih bodo še dolgo spominjali.

Roka po čudoviti gozdni poti do razgledišča sv. Primoža, od koder se ob lepem vremenu vidi daleč na morje do Pirana in Gradeža, saj vas leži 200 m nad morjem. Od tu je tudi lep razgled na grad

Katoliška karizmatična prenova v duhu 3. srečanje molitvenih skupin Dolenjsko-Notranjske regije

Piše: B. G.

Letos smo na nedeljo Jezusovega krsta, 10. januarja 2016, v župnijskem domu v Sodražici gostili srečanje molitvenih skupin Dolenjsko-Notranjske regije, pod vodstvom Katoliške karizmatične prenove Slovenije (KKP).

Zbralo se nas je lepo število vernikov iz naše ter iz okoliških župnij. Uvodni govor je imel diakon, ki je tudi koordinator KKP za ljubljansko nadškofijo, g. Andrej Justinek. Med srečanjem je bil ves čas na voljo tudi spovednik g. Anton Dobrovoljc, župnik z Gore.

Ker je to v Sodražici prvo takšno srečanje, je g. Justinek na začetku namenil nekaj besed o samem gibanju, nato je predstavil tudi izredno jubilejno sveto leto usmiljenja, ki ga je razglasil papež Frančišek in se je začelo 8. decembra 2015 na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja ter se bo sklenilo 20. novembra 2016. Letos so se prvič odprla sveta vrata tudi drugod po svetu (ob tej priložnosti so to vrata usmiljenja). V Sloveniji se je odprlo 13 svetih vrat v različnih cerkvah. Kdorkoli bo stopil skozi, bo lahko občutil ljubezen Boga, ki tolaži, odpušča in daje upanje. Ko se namreč človeka dotakne Božje usmiljenje, se njegovo življenje spremeni. G. Justinek je naznanil in povabil vse prisotne in ostale na seminar za izlitanje Svetega Duha, ki bo potekal v Sodražici in se bo začel v aprilu.

Srečanje se je nadaljevalo s sveto mašo, ki jo je daroval g. Anton Marinko, župnik z Blok, ki je najprej izrazil čestitke in veselje ob pripravi na novo mašo v naši župniji ter se zahvalil za vse molitve, ki jih namenimo diakonu Simonu. Povedal je, da je to tudi za vse nas priložnost za prejem milosti, ki jih Bog podeli

novomašniku. Naj »pristavimo svoj lonček« in prosimo milosti tudi zase. G. Marinko je med sveto mašo opisal nekatera področja našega življenja, na katerih smo lahko ranjeni in potrebujemo ozdravljenje. Poudaril je, da se Bog želi dotakniti vsakega, če mu le odpremo srce in dopustimo, da deluje v nas. Nekateri med molitvijo nad posamezniki »počivajo v Duhu«, kar je čisto običajno, saj začutijo močno Božjo bližino. Za ozdravljenje je pomembno, da odпустimo vsakemu vse, kot nas Bog nagovarja v molitvi Očenaš: »... kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom ...«. Pomembno je, da »prenašamo drug drugega in si odpuščamo, če ima kdo na kom kaj grajati; kakor je Gospod vam odpuštil, tako tudi vi« (Kol 3,13). Mogočno zdravilo je zlasti zakrament sv. spovedi, a če po njej v srcu še ostaja ranjenost, občutek krivde, je treba v molitvi prositi za globoko notranje ozdravljenje, ki nam prinaša novo življenje, novo svobodo. Ko je človek tako ozdravljen od svoje preteklosti, lahko hvali Boga za vse, kar se je zgodilo v njegovem življenju. Med molitvami nad posamezniki smo ob spremljavi žive glasbe vas čas peli slavilne pesmi.

Na koncu smo se še okrepčali z dobrotami, ki smo jih pripravili, spili skodelico odličnega čaja ter med seboj delili vtise in pričevanja. Vzdušje je bilo zelo sproščeno in čutiti je bilo veliko veselja. Hvala našemu g. župniku, ki je omogočil srečanje v prijetno toplem župnišču. Hvala vsem zgoraj omenjenim duhovnikom, glasbenikom ter vsem, ki ste delili to nedeljsko popoldne z nami.

Za konec naj še omenim, da v Sodražici v okviru KKP deluje molitveno občestvo Sv. Jožef. Srečanja potekajo vsak četrtek po sv. maši v kapeli Župnijskega doma. Jezus nas vabi: »Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek.« (Mt 11, 28)

*Niti z bogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.*

Zahvala

ob izgubi dragega

DRAGA ŽLINDRE
(1946–2015)
z Vinic.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem, ki ste sodelovali pri lepo opravljenem obredu: g. župniku, pevcem, komunalnemu podjetju in vsem ostalim.

Žalujoči vsi njegovi

NI TREBA, DA STE MOJSTER ZA VSE

Marsikaj lahko mi postorimo namesto vas:

- Košnjo trave, rezanje žive meje, žaganje vej.
- Asfaltiranje in manjša gradbena dela.
- Praznjenje greznice.

- Pri nas lahko kupite tudi:**
- plastični zabojnik za odpadke 120 in 240 l
 - plastični kompostnik.

KOMUNALA RIBNICA

www.komunala-ribnica.si, T: 01 83 61 138, 031 758 717

*V nebesih sem doma, to oznanjujeta
mi zemlja in nebo in vsaka stvar lepo.
V nebesih sem doma, kjer moji dragi že
se srečno vesele, si mene tja že.*

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame,

MARIJE MAGDALENE PETRIČ
iz Sodražice
(29. 12. 1928–12. 12. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob izgubi mame izrazili sožalje, se udeležili pogreba, darovali darove za cerkev, svete maše, sveče in cvetje. Zahvaljujemo se vsem, ki ste mamu obiskovali v zadnjih mesecih, ko je stanovala v domu upokojencev v Loškem Potoku. Zahvaljujemo se osebju tega doma in lečečima zdravnikoma dr. Ireni Češarek in dr. Petru Rusu. Zahvaljujemo se duhovnikoma g. Francu Bizjaku in g. Antonu Koširju, pevcem, KP Ribnica za opravljen obred pogreba in Ljubici Košir za nagovor ob slovesu.

Vsem Bog povrni!
Žalujoči domači

Za ljubitelje knjig

Pripravila: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Na decembrski pravljčni urici so najmlajši prisluhnili pravljici z naslovom Čarovnica Baruša in jo kasneje tudi likovno upodobili. Januarska pravljčna urica je minila v znamenju pravljice Pujsek in ura. Mali nadobudneži so izdelovali pujske iz papirja. Znova smo pobrskali med knjižnimi policami in za naše zveste bralce izbrali naslednje knjižne novosti!

TESSA DARE Škotska poroka

Ljubka in mlada Madeline Gracechurch je tik pred vstopom v svojo prvo plesno sezono v londonski visoki družbi. Toda mladenko bolj kot plesi in moški v resnici zanimajo le skicirka in eksotične živali, ki jih z obilo mero nadarjenosti preliha na papir. Da bi se izognila morebitnim snubcem, si izmisli ljubimca: postavnega in hrabrega škotskega poveljnika MacKenzieja, ki mu daleč na fronto pošilja resnična pisma. Vanje izlije vsa svoja čustva, saj ve, da poveljnik, ki ga je v glavi ustvarila le njena bogata domišljija, v resnici ne obstaja. Toda čez nekaj let Maddie doživi silovit šok! Na grajskih vratih se nenadoma pojavi čedni moški, ki se predstavi kot poveljnik MacKenzie. Zgroženi Maddie že na začetku pove, da bi se zaradi svojih načrtov rad takoj poročil z njo. Mladenki po kratkem premisleku ne preostane drugega – predvsem zato, da bi se izognila nevšečnostim, ki jih je zakuhala s svojimi izmišljotinami – kot da pristane na njegov predlog. A potem se marsikaj odvijne v nasprotju z njenimi preišljenimi načrti.

JESSICA SORENSEN Usodno srečanje Callie in Kaydena

Za Kaydena je trpljenje v tišini vsakdanjost. Hodi s sklonjeno glavo, se uklanja drugim in skuša preživeti dan za dnem. Nekega večera pa se zdi, da se bosta njegova sreča – in njegovo življenje – morda končno končala. A ravno v pravem trenutku se ob njem pojavi angel po imenu Callie in ga reši. Callie v življenju nima sreče. Na njen dvanajsti rojstni dan ji je bilo vzeto popolnoma vse. Takrat je zatrla svoja čustva in si prisegla, da ne bo z nikomer spregovorila o tem, kar se je zgodilo. Zdaj, šest let pozneje, v sebi še vedno skriva bolečo skrivnost, ki ji razžira dušo. Ko se na fakulteti njuni poti znova usodno prepleteta, je Kayden odločen, da hoče bolje spoznati čudovito dekle, ki je spremenilo njegovo usodo. Tiha in zadržana Callie se v svoj svet še vedno boji spustiti druge ljudi, toda Kayden je prepričan, da se je v njegovo življenje vrnila z razlogom. In bolj ko se trudi postati del njenega življenja, bolj mu postaja jasno, da je tokrat Callie tista, ki jo mora nekdo rešiti.

COURTNEY MILLER SANTO Korenine oljčnega drevesa

Čudovita in ganljiva zgodba o življenju petih generacij žensk, skrivnostih, ki jih razdvajajo, in ljubezni, ki jih povezuje. Razdalja med materjo in hčerjo se lahko meri v skrivnostih. Spoznajte Kellerjeve ženske: pet generacij prvorojenk, prebivalk starega oljčnega nasada v Sacramentovi

dolini v severni Kaliforniji. Anna, družinska matriarhinja, šteje 112 let in je odločena, da bo postala najstarejši človek na svetu. Čilega telesa in duha je gospodarica Hiše na hribu, ki si jo deli s hčerjo Bets, vnukinjo Callie, pravnukinjo Deb in prapravnukinjo Erin. Čeprav so ženske povezane s krvjo, pa njihovo sožitje ni vedno preprosto. Nepričakovana nosečnost najmlajše in prihod genetika, ki se navdušuje nad dolgim življenjem Kellerjevih prvorojenk, zbudita več strasti, kot so pričakovale. Bodo njegove raziskave privlekle na dan vse tiste skrivnosti, ki so jih tako dolgo prikrivale?

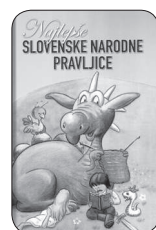
JAMES PATTERSON in MAXINE PAETRO 14. smrtni greh

Narednica Lindsay Boxer je vesela, da je njena mala skupinica preiskovalk umorov okrevala in je znova združena. Po bližnjem srečanju s smrtjo zagnana pomočnica državnega tožilca Yuki razmišlja o karierni spremembi. Neustrašna poročevalka pri sanfranciškem Chronicleu Cindy je pravkar izdala roman o zloglasnih serijskih morilcih, ki ju je pomagala ujeti. Toda na ulicah San Francisca preži nova nevarnost. Tolpa v policijskih anorakih ropa menjalnice in za sabo pušča trupla. Lindsay jim je na sledi. Zdaj mora ugotoviti, ali gre za prave policiste - morda za koga, ki ga pozna?

ERIK AXL SUND Vranje dekle

V parku pri vhodu na podzemno železnico najdejo mrtvega fanta. Na njegovem telesu so vidni znaki hude zlorabe. Zadevo prevzame policistka Jaenette Kihlberg. Čez nekaj dni se pojavi novo truplo. Znova fant, ki so ga pred smrtjo hudo zlorabili in ki ga v širši okolici Stockholma nihče ne pogreša. In čez nekaj dni še eno. Primer zadobi nove in širše razsežnosti. Policisti pa se v pomanjkanju dokazov vrtijo v krogu in zadevi nikakor ne morejo priti do dna. Zakaj bi kdo tako grozljivo mučil otroke? Zakaj samo fante? In zakaj teh dečkov nihče ni prijavil kot pogrešanih? Policistka Jaenette Kihlberg končno za pomoč zaprosi še psihologinjo Sofio Zetterlund, ki je specialistka za pomoč otrokom, žrtvam nasilja. In izkaže se, da je vsaj ena od žrtev hodila k njej na terapijo.

Najlepše slovenske narodne pravljice

V knjigi je zbranih več kot trideset najlepših slovenskih ljudskih pravljic različnih zapisovalcev. Čeprav izvor pravljic sega daleč nazaj v ljudsko izročilo, vas bodo navdušile in popeljale v čudovit svet skrivnostnih in nenavadnih pravljčnih bitij, kjer dobro preмага zlo, dobrotu in skromnost pa sta lepi čednosti, ki sta pošteno nagrajeni. Ljudske pravljice in pripovedke so ena tistih literarnih vrst, ki se prikrajdejo tako v otroška srca kot tudi v srca odraslih, sploh tistih, ki iz svojega domišljjskega sveta še niso spodili pravljčnih in mitoloških bitij ter drobnih skrivnosti narave in vseh živih bitij v njej. V tej prelepi zakladnici ljudskih pravljic boste našli zabavne, tople, pa tudi pretresljive zgodbe iz vseh slovenskih pokrajin.

S tem tudi zaključujem tokratni pregled nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Radi in lepo se imejte ter na svidenje čez dva meseca!

Pripravljena za vas.

Obrtno-poslovna cona Sodražica.

Skoraj 20.000 m² po ugodni ceni. Komunalno urejena a brez komunalca*.

Več na www.sodrazica.si

*Oprostitev komunalnega prispevka na podlagi sklepa Občinskega sveta, št. 351-10/15 z dne 04. 12. 2015, z veljavnostjo do 01. julija 2017.

10. RIBNIŠKI PASIJON

Športni center RIBNICA

19. in 20. 3. ob 19. uri

Športna dvorana VELIKE LAŠČE

28. 3. ob 19. uri

Športna dvorana KOČEVJE

2. 4. ob 19. uri

Vstopnine ni.

Prišel sem zate

www.ribniskipasijon.si

Oblikovanje tokratnega Suhorobarja je tokrat potekalo precej neobičajno. Naša oblikovalka je namreč obupala nad deževno zimo in namesto na smuči skočila na letalo ter odletela na sončno Tajsko. Ker so cene na Tajskem vsaj za polovico nižje kot v Sloveniji, se je odločila, da bo dopust spremenila v delovni dopust in tam ostala vsaj dva meseca. Delo na daljavo ima svoje prednosti - za tiste, ki si jih upajo izkoristiti, seveda.